

1925 чылдың
август 31-де үнүп эгелзэн

ШЫН

№ 11
(18286)

2013 чылдың
ЯНВАРЬ 29,
вторник

mail: shyntuva@mail.ru; shyntuva@yandex.ru

НИИТИЛЕЛ-ПОЛИТИКТИГ СОЛУН

http://shyn.ru

ТЫВА РЕСПУБЛИКАНЫҢ ХООЙЛУЛАРЫ

Тускай үндүрүлгө

«Өскүс уругларның болгаш ада-иезиниң хайгааралы чок арткан уругларның социал деткимчезиниң талазы-биле немелде магадылалдарының дугайында» Тыва Республиканың Хоойлузунга өскерилгелер кириериниң дугайында

Тыва Республиканың Дээди Хуралы (парламентизи)
2012 чылдың декабрь 25-те хүлээп алган

«Долгандыр турар хүрээлелди камгалаар дугайында» Тыва Республиканың Хоойлузунга өскерилгелер кириериниң дугайында

Тыва Республиканың Дээди Хуралы (парламентизи)
2012 чылдың декабрь 25-те хүлээп алган

1 чүүл

2004 чылдың ноябрь 26-да № 918 УХ-1 өскүс уругларның болгаш ада-иезиниң хайгааралы чок арткан уругларның социал деткимчезиниң талазы-биле немелде магадылалдарының дугайында» Тыва Республиканың хоойлузунга («Шын», 2004 чылдың декабрь 31-де; 2005 чылдың апрель 12-де; 2010 чылдың апрель 25-те; 2011 чылдың ноябрь 19-та; 2012 чылдың май 31-де; «Тувинская правда», 05 чылдың март 25-те, апрель 9-та; 2010 чылдың ноябрь 25-те; 2011 чылдың ноябрь 19-та) дараазында өскерилгелерни кириер:

1) 4-кү чүүлге:

а) ийги абзацта «Күүсекчи эрге-чагырганың республика органны» деп сөстөрни Тыва Республиканың күүсекчи эрге-чагырганың органны» деп сөстөр-биле солугур;

б) үшкү абзацты күжүн чидирген деп каар;

2) 5-ки чүүлде «Тыва Республиканың бюджетиниң акша-хөрөгизинден» деп сөстөрни «Тыва Республиканың республика бюджетиниң акша-хөрөгизинден» деп сөстөр-биле солугур;

3) 6-гы чүүлде:

а) 3 кеззэнге:

бирги абзацта «эге база ортумак профессионал өөредилгениң күрүнениң өөредилгелеринде, дээди профессионал өөредилгениң күрүнениң болгаш муниципалдыг өөредилге албан черлеринде» деп сөстөрни «эге профессионал өөредилгениң күрүнениң өөредилге албан черлеринде бол-ортумак профессионал база дээди профессионал өөредилгениң күрүнениң аккредитациялыг өөредилге албан черлеринде, 1992 чылдың июль 10-да № 3266-1 «Өөредилге йында» Россия Федерациязының Хоойлу-биле доктааткан чурум езугаар Россия Федерациязының бюджет системазының үр бюджеттериниң акша-хөрөгизинден» сөстөр-биле солугур;

ийги абзацта «эге база ортумак профессионал өөредилгениң күрүнениң өөредилгелеринде, дээди профессионал өөредилгениң күрүнениң болгаш муниципалдыг өөредилге албан черлеринде» деп сөстөрни «эге профессионал өөредилгениң күрүнениң өөредилге албан черлеринде бол-ортумак профессионал база дээди профессионал өөредилгениң күрүнениң аккредитациялыг өөредилге албан черлеринде» деп сөстөр-биле солугур;

циялыг өөредилге албан черлеринде, 1992 чылдың июль 10-да № 3266-1 «Өөредилге дугайында» Россия Федерациязының Хоойлу-биле доктааткан чурум езугаар Россия Федерациязының бюджет системазының чогуур бюджеттериниң акша-хөрөгизинден» деп сөстөр-биле солугур;

б) 5 кеззэнге «күүсекчи эрге-чагырганың республика органнының эргелелинде турар өөредилге албан черлеринде база муниципалдыг өөредилге албан черлеринде» деп сөстөрни «Тыва Республиканың республика бюджетиниң азы күрүнени аккредитациялыг өөредилге албан черлеринде тус чер бюджеттериниң акша-хөрөгизинден» деп сөстөр-биле солугур;

в) 8 кеззэнге «күүсекчи эрге-чагырганың республика органнының база муниципалдыг тургузугларның эргелелинде турар өөредилге албан черлериниң» деп сөстөрни «Тыва Республиканың республика бюджетиниң азы тус чер бюджеттериниң акша-хөрөгизинден өөредилге турар күрүнени аккредитациялыг өөредилге албан черлериниң» деп сөстөр-биле солугур;

г) 9 кеззэнге «күүсекчи эрге-чагырганың республика органнының эргелелинде турар өөредилге албан черлеринде, а ол ышкаш муниципалдыг өөредилге албан черлеринде» деп сөстөрни «Тыва Республиканың республика бюджетиниң азы тус чер бюджеттериниң акша-хөрөгизинден күрүнени аккредитациялыг өөредилге албан черлеринде» деп сөстөр-биле солугур;

4) 10-гу чүүлге дараазында уткалыг абзацты немээр:

«Өскүс уруглар болгаш ада-иезиниң ажал-тежээли чок арткан уруглар 2011 чылдың ноябрь 21-де № 324-ФХ «Россия Федерациязында халас юридиктиг дуза дугайында» Федералдыг хоойлу-биле дүүштүр халас юридиктиг дузаны алыр эргелиг».

2 чүүл

Бо Хоойлу, ону албан-езузу-биле парлаан хүнден он хонук эрткенде, күштүг болуп кирер.

Тыва Республиканың Баштыңы
Ш. КАРА-ООЛ.

Кызыл хоорай

2013 чылдың январь 17

№ 1739 ДХ-1

«Социал хөлезилел керээлерин езугаар бээр чуртталга бажыңна-ан хереглеп турар кылдыр хамаатыларны учеттаарын тус чер башкарылга органнының чорударының чурумунун дугайында» Тыва Республиканың Хоойлузунга өскерилгелер кириериниң дугайында

Тыва Республиканың Дээди Хуралы (парламентизи)
2012 чылдың декабрь 25-те хүлээп алган

1 чүүл

2005 чылдың ноябрь 24-те № 1421 УХ-1 социал хөлезилел керээлерин езугаар чуртталга бажыңна-ан хереглеп турар башкарылга органнының чорударының чурумунун дугайында» Тыва Республиканың Хоойлузунга («Тувинская правда», 2006 чылдың март 23-те) дараазында өскерилгелерни кириер:

1-ги чүүлдүн 5 кеззэнге:

1 база 4 пункттарда «база оон-даа» деп сөстөрни ал кааптар;

б) 7 пунктуну күжүн чидирген деп санаар;

2) 4-кү чүүлдүн 1 кеззэнниң 5 пунктузунга «үш болгаш оон хөй уругларлыг хамаатылардан аңгыда» деп сөстөрнinemээр.

2 чүүл

Бо Хоойлу, ону албан-езузу-биле парлаан хүнден он хонук эрткенде, күштүг болуп кирер.

Тыва Республиканың Баштыңы
Ш. КАРА-ООЛ.

Кызыл хоорай

2013 чылдың январь 17

№ 1742 ДХ-1

1 чүүл

2003 чылдың ноябрь 27-де № 417 УХ-1 «Долгандыр турар хүрээлелди камгалаар дугайында» Тыва Республиканың Хоойлузунга («Тувинская правда», 2004 чылдың февраль 20-де, апрель 13-те, декабрь 31-де; 2007 чылдың август 2-де; 2009 чылдың февраль 19-та, июнь 23-те; 2011 чылдың апрель 5-те; «Шын», 2004 чылдың февраль 18-те, апрель 14-те; 2007 чылдың август 21-де; 2009 чылдың март 12-де, июнь 18-те; 2011 чылдың апрель 2-де) дараазында өскерилгелерни кириер:

1) 1-ги чүүлдү дараазында эдилге-биле бижиер:

«1 чүүл. Кол-кол билиглер

Бо Хоойлуда 2002 чылдың январь 10-да № 7-ФХ «Долгандыр турар хүрээлелди камгалаар дугайында» (моон сонгаар – «Долгандыр турар хүрээлелди камгалаар дугайында» Федералдыг хоойлу дээн) Федералдыг хоойлу-биле тургускан кол-кол билиглерни ажыглап турар;

2) 3-кү чүүлдү дараазында эдилге-биле бижиер:

«3 чүүл. Долгандыр турар хүрээлелди камгалаарының кол-кол принциптери
Тыва Республиканың күрүнениң эрге-чагырга органнының, тус чер бот-башкарылга органнының, юридиктиг эргелиг черлериниң болгаш хуу кижилериниң долгандыр турар хүрээлелге салдарлыг болуп турар ажыл-агыйы база өске-даа ажыл-чорудулгазын «Долгандыр турар хүрээлелди камгалаар дугайында» Федералдыг хоойлу-биле быжыглаттыглан принциптерге үндезилеп боттандырар ужурулг»;

3) 5-ки чүүлдү дараазында эдилге-биле бижиер:

«5 чүүл. Тыва Республиканың күрүнениң эрге-чагырга органнының долгандыр турар хүрээлелди камгалаары-биле хол-башкан хамаарылгалар талазы-биле бүрүн эргелери

1. Тыва Республиканың Дээди Хуралының (парламентизиниң) бүрүн эргелеринге Тыва Республиканың географтыг, бойдус, социал-экономиктиг болгаш өске-даа онзагай талаларын барымдаалааны-биле долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле хоойлуларны ажылдап кылыры болгаш хүлээп алыры, оларның күөсүлдези дээш контролду боттандыраы хамааржыр.

2. Тыва Республиканың Чазааның бүрүн эргелери:

Тыва Республиканың девискээринде долгандыр турар хүрээлелди камгалаарының кол угланышкынын тодарадырынга киржир;

экологтуг хөгжүлдө талазы-биле Россия Федерациязының федералдыг политиказын Тыва Республиканың девискээринге боттандыраынга киржир;

долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле регионалдыг программаларны хүлээп алыр болгаш боттандыраар;

Россия Федерациязының нормативтиг хоойлу-дүрүм актылары-биле доктааткан чурум езугаар Тыва Республиканың девискээринде долгандыр турар хүрээлелдиң байдалын хайгаараар девискээр системаларын тургузар болгаш ажылдаарын хандыраар, күрүнениң экологтуг мониторингиниң чаңгыс аай системазының кезээ болуп турар (күрүнениң долгандыр турар хүрээлел мониторингизи) күрүнениң экологтуг мониторингин (күрүнениң долгандыр турар хүрээлел мониторингизин) боттандыраынга киржир;

ажыл-агыйжа база өске-даа ажыл-чору-

дуганы чорударда, федералдыг күрүнениң экологтуг хайгааралыга хамааржып турар объектилерни ажыглавышаан чорудар ажыл-чорудулгадан аңгыда, регионалдыг күрүнениң экологтуг хайгааралын боттандыраар;

регионалдыг күрүнениң экологтуг хайгааралын боттандырып турар Тыва Республиканың күрүнениң эрге-чагырга органнының албан-дужаалдыг кижилериниң (Тыва Республиканың долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле күрүнениң инспекторларының) даңзызын бадылаар;

федералдыг деңгелге тургускан негелделерден болгаш нормалардан куду болбайн турар чогуур негелделерлиг болгаш нормаларлыг долгандыр турар хүрээлелдиң шынарының нормативтерин тургузар;

Тыва Республиканың девискээринге экологтуг тургузугнуң болгаш экологтуг культураны тургузарының системазын организастаар база сайзырадыр;

долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле хоойлужудулганы хажыдып боттандырып турар ажыл-агыйжа база өске-даа ажыл-чорудулганы кызыгаарлаарының, түр соксадырының болгаш (азы) хооруунун дугайында доктааткан чурум езугаар негелде-биле бижикти судче кириер;

долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле хоойлужудулганы хажытканының түңнелинде чедиртинген когаралды долгандыр турар хүрээлелге катап эгидериниң дугайында дилеглерни кириер;

регионалдыг күрүнениң экологтуг хайгааралын боттандырып турар долгандыр турар хүрээлелге багай салдар чедирип турар объектилерниң болгаш дөстөрнүн учедун чорудар;

федералдыг күрүнениң экологтуг хайгааралыга хамааржып турар объектилерден аңгыда, ажыл-агыйжа база өске-даа ажыл-чорудулганы объектилеринге хамаарыштыр долгандыр турар хүрээлелге багай салдар чедирип турары дээш федералдыг хоойлужудулга-биле доктааткан чурум езугаар төлөвирни контролдаар;

Тыва Республиканың Кызыл дептерин чорудар;

регионалдыг ужу-дузалыг онза камгаладыг бойдус девискээрлерин тургузар, ындыг девискээрлерни камгалаар болгаш ажыглаар талазы-биле башкарылганы болгаш контролду чорудар эргелиг;

Тыва Республиканың девискээринде долгандыр турар хүрээлелдиң байдалының дугайында медээ-биле чурттакчы чонну хандыраынга киржир;

ажыл-агыйжа база өске-даа ажыл-чорудулганы долгандыр турар хүрээлелге салдарының экономиктиг талазы-биле үнелелин чорударын организастаары, девискээрлерниң экологтуг талазы-биле паспортун кылыры хамааржыр;

4) 25-ки чүүлдү дараазында эдилге-биле бижиер:

«25 чүүл. Долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле нормативтиг документи-лер

1. Долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле нормативтиг документи-лерни ажыл-агыйжа болгаш өске-даа ажыл-херектер чорударда, дараазында негелделерни ыяап-ла сагыыр кылдыр доктаадып тургузар;

долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле ажылдарга, ачы-дузаларга болгаш контролдуң чогуур аргаларына негелделерни;

долгандыр турар хүрээлелге хора чеди-

рер ажил-агыйга болгаш өске-даа ажил-чорудулгаларга негелделерни болгаш кызыгаарлаашкыннарны;

долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле ажил-чорудулганы организастаарының чурумун болгаш ындыг ажил-чорудулганы эргелеп-башкаарына.

2. Долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле нормативтиг документилерни эртем-техниктиг чедишкннерге даянып база делегей дүрүмнеринин болгаш стандарттарының негелделеринге үндезилеп ажилдап кылыр.

3. Долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле нормативтиг документилерни Россия Федерациязының Чазааның доктаадып тургусканы чурум езугаар бадылаар;

5) 27-ги чүүлде:

а) адынга «ажыл-агыйга база өске-даа ажил-чорудулга» деп сөстөрнү немээр;

б) 2 кезээн дараазында эдилге-биле бижири:

«2. Экологтут сертификацияны 2002 чылдың декабрь 27-де № 184-ФХ «Техниктиг таарыштырылга дугайында» Федералдыг хоойлунуң 21-ги чүүлүнүң дүрүмнери-биле дүүштүр боттандыраар»;

в) 3 кезээн күжүн чидирген деп санаар;

б) дараазында уткалыг 38-чүүлү немээр:

«38-чүүл. Суг-биле хандыраар болгаш суг чаяр адырга долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле негелделер

1. Изиг суг хандырылганың, соок суг хандырылганың төлчүткен болгаш төлчүтүмнүн системаларын база суг чаярының системанын ажылгап турда, долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле негелделер сагыттыг турар ужурлуг.

2. Долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле хемчеглерни бо Хоойлу-биле, 2011 чылдың декабрь 7-де № 416-ФХ «Суг-биле хандыраарының база суг чаярының дугайында» Федералдыг хоойлу-биле база өске-даа федералдыг хоойлулар-биле дүүштүр боттандыраар»;

7) 44-кү чүүлдүң 2 кезээнде «күрүнне стандарттары» деп сөстөрнү ал каалтар;

8) X эгед:

а) адын дараазында эдилге-биле бижири:

«X эге. Күрүннүн экологтут мониторингизин (күрүннүн долгандыр турар хүрээлел мониторингизин)

б) 56-гы чүүлдү дараазында эдилге-биле бижири:

«56 чүүл. Күрүннүн экологтут мониторингизин (күрүннүн долгандыр турар хүрээлел мониторингизин) боттандыраар

1. Күрүннүн экологтут мониторингизин (күрүннүн долгандыр турар хүрээлел мониторингизин) боттандыраар (күрүннүн экологтут мониторингизин) күрүннүн экологтут мониторингизинин (күрүннүн долгандыр турар хүрээлел мониторингизинин) чаңгыс аай системаның кызыгаарының иштинге Тыва Республиканың күсекчи эрге-чагырганының төлээлеттирген органы Россия Федерациязының хоойлужудулгазы-биле доктааткан компетенциязынга дүүштүр, хайгаарал кылыр четкилерни база информативтиг курлавырларны күрүннүн экологтут мониторингизинин (күрүннүн долгандыр турар хүрээлел мониторингизинин) чаңгыс аай системаның адаанда системаның иштинге тургузар болгаш ажилдаарын хандыраар арга-биле боттандыраар.

2. Күрүннүн экологтут мониторингизин (күрүннүн долгандыр турар хүрээлел мониторингизин) боттандыраар Тыва Республиканың күсекчи эрге-чагырганының төлээлеттирген органы Тыва Республиканың девискээринде күрүннүн экологтут мониторингизинин (күрүннүн долгандыр турар хүрээлел мониторингизин) чаңгыс аай системаның кезээ болуп турар долгандыр турар хүрээлелдин байдалын хайгаараар девискээр системаларын тургузар болгаш ажилдаарын хандыраар эргелиг.

3. Күрүннүн экологтут мониторингизин (күрүннүн долгандыр турар хүрээлел мониторингизин) боттандыраарга киржип турар Тыва Республиканың күсекчи эрге-чагырганының төлээлеттирген органы чогуур мониторингин боттандыраар турар үеде ал турар медээни күрүннүн экологтут мониторингизинин (күрүннүн долгандыр турар хүрээлел мониторингизин) күрүннүн медээлер фондузунче чорудар хүлээлгелиг»;

9) XI эгед:

а) эгениң адын дараазында эдилге-биле бижири:

«XI эге. Күрүннүн экологтут хайгааралы. Долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле бүдүрүлгө болгаш хөй-ниити контролю»;

б) 57-ги чүүлдү күжүн чидирген деп санаар;

в) 58-ки чүүлдү дараазында эдилге-биле бижири:

«58 чүүл. Регионалдыг күрүннүн эко-

логтут хайгааралы

1. Тыва Республикага регионалдыг күрүннүн экологтут хайгааралын Тыва Республиканың күсекчи эрге-чагырганының төлээлеттирген органы Россия Федерациязының хоойлужудулгазы-биле дүүштүр оларның компетенциязының иштинге, Тыва Республиканың Чазааның доктааткан чурум езугаар боттандыраар.

2. Юридиктиг эргелиг черлерин, хуу сайгарлыкчыларның күрүннүн экологтут хайгааралын боттандыраар-биле, организастаары-биле болгаш хыналдалар чорудары-биле холбашкан хамаарылгаларына 2008 чылдың декабрь 26-да № 294-ФХ «Күрүнне контролюн (хайгааралын) болгаш муниципалдыг контролю боттандыраар турда юридиктиг эргелиг черлерин болгаш хуу сайгарлыкчыларның эргелерин камгалаарының дугайында» Федералдыг хоойлунуң дүрүмнерин ажылгаар»;

г) 59-кү чүүлдү дараазында эдилге-биле бижири:

«59 чүүл. Күрүннүн хайгаарал органның албан-дужаалдыг кижилеринин эргелери

1. Долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле күрүнне инспекторлары болуп турар күрүннүн хайгаарал органның албан-дужаалдыг кижилери Россия Федерациязының хоойлужудулгазы-биле доктааткан чурум езугаар дараазында эргелерлиг болур:

бижимел хевирин негелдези езугаар күрүннүн эрге-чагырга органның, тус чер бот-башкарылга органның, юридиктиг эргелиг черлерден, хуу сайгарлыкчылардан болгаш хамаатылардан хыналдалар чорударына эргежок чугула медээлерни болгаш документилерни айтыраар болгаш алыр;

ажыл-албан шынылганын болгаш хыналда чорударын айткан дугайында күрүннүн хайгаарал органының удуртукчузунуң (ооң оралакчызының) дужаалының (айтышкынының) хоолгазын көргүскеш, юридиктиг эргелиг черлерин, хуу сайгарлыкчыларның болгаш хамаатыларның ажил-агый болгаш өске-даа ажил-чорудулгалар кылырда ажылгап турар девискээрлеринче, бажың-балгаттарынче, ажил-албан бажыңнарынче, тудугларынче, ооң иштинде арылгал тудугларынче хостуг кирер болгаш шинчилээр, өске-даа хора чок болдурарының эт-херекселдерин, контроль дериглерин, техниктиг болгаш транспорт херекселдерин, дериг-херекселдерин болгаш материалдарын шинчилээр, а ол ышкаш херек ужурлуг шинчилелдер, шенелделер, хемчээлдер, истелгелер, эксперттер кылыр база контроль талазы-биле өске-даа хемчеглерни ал чорудар;

юридиктиг эргелиг черлерге, хуу сайгарлыкчыларга болгаш хамаатыларга ыяал кылыр негелделерин илереттинген хажыдышкыннарын чайладыр дугайында, үнүштерге, дириг амытаннарга, долгандыр турар хүрээлелге, күрүннүн айыыл чок чоруунга, хамаатыларның болгаш юридиктиг эргелиг черлерин эт-севинге, күрүннүн азы муниципалдыг өңүгө хораны баш удур болдурбазының талазы-биле хемчеглерин эттиреринин дугайында, бойдус болгаш техногенниг шынарлыг онза байдалдарың болу бербезин баш удур сагындырган дугайында бижимел хевирин бижин тыпсыр;

ыяал-ла кылыр негелделерни хажытканы-биле холбашкан административтиг хоойлу-дүрүм үрээшкннеринин дугайында протоколдарны тургузар, айыттыг административтиг хоойлу-дүрүм үрээшкннеринин дугайында херектерни сайгарып көөр болгаш ындыг хажыдышкыннары болдурбас талазы-биле хемчеглерни ал чорудар;

долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле хоойлужудулганы үрээни-биле холбашкан материалдарны кем-херек үүлгеткенинин демдектери езугаар кеземче херээн оттурарының дугайында айтырылганы шийтирлээри-биле төлээлеттирген органнарже чорудар;

ыяал-ла кылыр негелделерни хажытканындан долгандыр турар хүрээлелге болгаш ооң компонентилеринге чедиртинген когаралды катап тургузарының дугайында Россия Федерациязының хоойлужудулгазында доктааткан чурум езугаар билдиришкнни кириер.

2. Ыяал-ла кылыр негелделерни хажытканындан долгандыр турар хүрээлелге болгаш ооң компонентилеринге, күрүннүн айыыл чок чоруунга, хамаатыларның болгаш юридиктиг эргелиг черлерин эт-севинге, күрүннүн азы муниципалдыг өңүгө чедиртинген когаралды катап тургузарының дугайында бижимел түнелди бээр-биле күрүннүн хайгаарал органны суд чуруму-биле азы бодунуң идепкейи-

биле кем-херек сайгарылгазынга киржип болур эргелиг.

3. Долгандыр турар хүрээлелди камгалаар талазы-биле күрүнне инспекторлары Россия Федерациязының хоойлужудулгазы-биле дүүштүр күрүнне камгалалыга турар»;

д) 60-гы чүүлдүң 2 кезээнде «күрүннүн экологтут контролюн боттандыраар турар Тыва Республиканың күсекчи эрге-чагырганының органы» деп сөстөрнү «күрүннүн хайгаарал органы» деп сөстөр-биле солук;

10) 63-кү чүүлдүң 2 кезээнин дөрткү

Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларының дугайында

Тыва Республиканың Дээди Хуралы (парламент) 2012 чылдың декабрь 25-те хүлээп алган

1 чүүл

Бо Хоойлунуң таарыштыраар чүүл
Бо Хоойлу «2006 чылдың июль 27-де № 149-ФХ «Медээлер, медээлер технологияларының дугайында болгаш медээлер камгалалының дугайында» (моон сонгаар — «Медээлер, медээлер технологияларының дугайында болгаш медээлер камгалалының дугайында» Федералдыг хоойлу дээн) Федералдыг хоойлу-биле дүүштүр Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларын тургузары-биле, эдилээри-биле холбашкан (моон сонгаар — Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системалары дээн) хоойлу-дүрүм хамаарылгаларын таарыштыраар турар.

2 чүүл

Бо Хоойлуда ажылгап турар кол-кол билгилер

1. Бо Хоойлуда дараазында кол-кол билгилерни ажылгап турар:

Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системалары — Бо Хоойлуга, Тыва Республиканың өске-даа хоойлуларынга, Тыва Республиканың күрүнне эрге-чагырганының органның, Тыва Республиканың күрүнне органның хоойлу-дүрүм актыларынга үндезилеп, Тыва Республиканың күрүннүн эрге-чагырга органның, Тыва Республиканың күрүнне органның бүрүн эргелерин боттандыраар болгаш айткан органның аразында медээ солчулганын хандыраар сорулгалар-биле, а ол ышкаш өске-даа федералдыг хоойлулар-биле тургускан сорулгалар-биле тургустунган медээлер системалары;

Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларының даңзызы — Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларының дугайында медээлерниң система езугаар тургускан даңзызы

2. Бо Хоойлуда ол ышкаш өске-даа билгилерни «Медээлер, медээлер технологияларының дугайында болгаш медээлер камгалалының дугайында» Федералдыг хоойлу-биле тодараткан ужур-уткаларынга ажылгап турар.

3 чүүл

Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларын тургузары болгаш ажылгаары

1. Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларын Тыва Республиканың күрүнне органның шийтири езугаар бодунуң ажил-чорудулгазының угланышкынының аайы-биле тургузар.

2. Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларын ажылгаарының онзагай талаларын Тыва Республиканың күрүнне органның ындыг медээлер системаларын тургузарының дугайында шийтирлер хүлээп ал турар техниктиг регламентилер-биле, нормативтиг хоойлу-дүрүм актылары-биле дүүштүр тургузуп болур.

3. Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларында кирип турар медээлерниң эдилекчизи Тыва Республика боду болур. Тыва Республиканың адындан айткан медээлерниң ажылгаачызының бүрүн эргелерин Тыва Республиканың күрүнне органны хоойлужудулга-биле тургускан бүрүн эргелеринин иштинге боттандыраар.

Тыва Республиканың материалдыг эвес культура салгалы камгалаарының дугайында

Тыва Республиканың Дээди Хуралы (парламент) 2012 чылдың декабрь 25-те хүлээп алган

1 чүүл

Бо Хоойлунуң таарыштыраар чүүл болгаш сорулгазы

1. Бо Хоойлу Тыва Республиканың материалдыг эвес культура салгалының объектилерин кадагалаары, делгедери база катап тургузары-биле холбаштыр тыптып турар хамаарылгаларны таарыштыраар турар, материалдыг эвес культура салгалының талазы-биле Тыва Республиканың күрүнне эрге-чагырганының органнының эргелерин тургузуп турар.

2. Бо Хоойлунуң сорулгазы болгаш материалдыг күрүнне органнының алыс-жаалдыг кижилерин, организастаары болгаш хамаатыларның материалдыг культура салгалының кадагалалын камгалаарын хандыраары-биле хоойлу-база организастыг үндезиннерни тургузуп болур.

абазында «күрүнне стандарттары сөстөрнү ал каалтар.

2 чүүл

Бо Хоойлу ону албан-езузу-биле лаан хүнден эгелеп күштүг болур.

Тыва Республиканың Башкы Ш. КАРА

Кызыл хоорай

2013 чылдың январь 17

№ 1754 ДХ-1

4 чүүл

Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларының даңзызы

1. Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларын Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларының даңзынга албан бүрүткээр ужурлуг.

2. Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларының даңзызынга Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларының даңзызын чорударының чүрүмун (моон сонгаар — даңзы дээн) Республиканың күсекчи эрге-чагырганың медээлер талазы-биле төлээлеттирген органы тургузар.

3. Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларының даңзыга бүрүткээр талазы-биле хүлээлгени Тыва Республиканың чогуур күрүннүн медээлер системалары оператору бодунга алыр.

5 чүүл

Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларында кириген медээ кирери

Күрүннүн медээлер системалары ажилдаарын чурумчудуп турар норма хоойлу-дүрүм актызы-биле дүүштүр тургускан Тыва Республиканың органны медээлер системаларында медээлерниң шынныг болгаш онза чыны, хоойлужудулга-биле көрдүнгүлүг болгаш чурум езугаар ажилдаарында болгаш чорудуу медээлерже кирерин, а ол ышкаш медээлерни, дүрүмден дашкаар олчорунден, чок кылырындан, модификациядан, блокадаларындан, хоолгаладан, бээринден, тарадырындан камгалаар өске-даа чөптүг эвес ажил-чорудуу камгалаарын хандыраар хүлээлгелиг.

6 чүүл

Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларын тургузары болгаш ажылгаарын акшаландыраары

Тыва Республиканың күрүннүн медээлер системаларын тургузары-биле болгаш ажылгаары-биле холбашкан чарыгдалар акшаландыраарын, оларның даңзыга келин кылганда, Тыва Республиканың бюджетинин акша-хөрөнгө боттандыраар.

7 чүүл

Бо Хоойлунуң күштүг болуп кирер Бо Хоойлу ону албан-езузу-биле лаан хүнден он хонук эрткенде, күштүг болуп кирер.

Тыва Республиканың Башкы Ш. КАРА

Кызыл хоорай

2013 чылдың январь 17

№ 1768 ДХ-1

1980-1981

арына, сагындырылганын үндөзүлөп, Россия Федерациясынын Чазанын азы Тыва Республиканын күүсекчи эрге-чагырганын органын, тус чер бот-башкарылганын шийтири-биле, а ол ышкаш күүсекчи эрге-чагырганын федералдыг органын азы оон девискээр органнын, эгелелинде камгалал болгаш өске-даа тус-ай сорулгалыг объектилер туруп турар, структурлуг кезектеринин төлээлтирген албан-дужаалдыг кижилеринин шийтири-иле кирир (күш чок болдурар);

12) 27-ги чүүлдүн 1 кезээн дараазында эдилге-биле бижир:

«1. Продукцияны бүдүрүп, шыгжал, өртүп база сайгарып турар үеде, ажил-ар кылып база ачы-дузалар көргүзүп турар үеде бүдүрүлгө контролон, оон иш-инде санитар-эпидемиологтук негелдерин сагып турары дээш база эпидемияга тур санитарлыг (профилактиктиг) хемчег-рини күүседип турары дээш, а ол ышкаш ш-ажылдың байдалдары дээш лаборатор-шинчилелдерин болгаш шенелделерин тирерин хуу сайгарлыкчылар болгаш индиктиг эргелиг черлер, кижиге болгаш адыг продукцияны, ажилдың болгаш ачы-дузалыг турар черинин айыыл чок чо-ун болгаш (азы) хора чок болурун ханды-р сорулгалар-биле боттандырар.»

13) 28-ки чүүлдүн 3 кезээн дараазында эдилге-биле бижир:

«3. Халдавырлыг аарыгларның болгаш массалыг халдавырлыг эвес аарыгларның (хораннаыры) шупту таварылгаларын как камгалалының организациялары ын-а аарыгларның (хораннаыры) тывылган-ринин айы-биле бүртүкелин кылып, са-гар-эпидемиологтук хайгааралда боттан-рып турар күрүненин федералдыг орган-ы ол талазы-биле күрүне учедун тургузар-лаш өтчеттаар.

Аарыгларның (хораннаыры) айыттын-таварылгаларының күрүне учедун чору-зының чурумун, а ол ышкаш ол талазы-не өтчеттаарының чурумун федералдыг үненин санитар-эпидемиологтук хайга-ын боттандырып турар күүсекчи эрге-ырганын федералдыг органы тургузар.»

14) 29-ку чүүлдү дараазында эдилге-биле кирир:

«29 чүүл. Ыяап-ла кылып эмчи шинчил-ери

1. Халдавырлыг аарыгларның массалыг давырлыг эвес аарыгларның (хоранна-

ныры) болгаш профессионал аарыгларның тыптырын болгаш тарал негизин баш удур болдурбас сорулга-биле чамдык мер-гежилдерин, бүдүрүлгелерин база орга-низацияларның ажилдакчылары боттары-ның күш-ажылчы хүлээлгелерин күүседип тура, ажилче кирип турда баш бурунгаар болгаш үе-үлөп профилактиктиг эмчи шин-чилгелерин (моон сонгаар — эмчи шинчил-гелери дээн) эртер ужурулг.

2. Эржежок чугула таварылгада феде-ралдыг күрүненин санитар-эпидемиолог-тук хайгааралын боттандырып турар ор-ганнарның саналдарына үндөзүлөп, Тыва Республиканын күрүне эрге-чагыргазының органнын азы тус чер бот-башкарылга органнын шийтирилери-биле чамдык организацияларга (цехтерге, лаборатория-ларга болгаш өске-даа структурлуг кезек-терге) ажилдакчыларның эмчи шинчил-гелерин эрттиреринге немелде көргүзүлгелерин кирип болур.

3. Хуу сайгарлыкчылар болгаш юридик-тиг эргелиг черлер ажилдакчылары эмчи шинчилгелерин өй-шаанда эртип алырынга эргежок чугула байдалдарны тургузар хү-лээлгелиг.

4. Эмчи шинчилгелерин эртеринден ой-талаар ажилдакчыларны ажилга кирибес.

5. Эмчи шинчилгелерин эртеринден ой-талаар ажилдакчыларны ажилга кирибес. 6. Ыяап-ла кылып эмчи шинчилгелерин чорударының, четка алырының, өтчедун чорударының болгаш ажилдакчыларга хуу эмчи дептержигежин бээринин чурумун кадык камгалалының талазы-биле норма-тивтиг хоойлу-дүрүмү таарыштырып турар күүсекчи эрге-чагырганын федералдыг ор-ганы тодарадыр.

2 чүүл

Бо Хоойлу, ону албан-езузу-биле пар-лаан хүнден эгелеп он хонук эрткенде, күштүг болуп кирир.

Тыва Республиканын Баштыңы
Ш. КАРА-ООЛ.

Кызыл хоорай

2013 чылдың январь 17

1782 ДХ-1

Тыва Республиканын онза камгалалдыг бойдус девискээрлери- н дугайында» Тыва Республиканын Хоойлузунга өскерилгелер кириринин дугайында

Тыва Республиканын Дээди Хуралы (парламентизи)
2012 чылдың декабрь 25-те хүлээп алган

1 чүүл

1996 чылдың декабрь 9-та № 645 «Тыва республиканын онза камгалалдыг бойдус девискээрлеринин дугайында» Тыва Республиканын Хоойлузунга (Тыва Республиканын йолужулгаларының чыындызы, 2001 № 2, 37 чүүл; «Тувинская правда», 2004 чылдың январь 22-де; 2005 чылдың март 15-2007 чылдың ноябрь 3-те; 2008 чылдың апрель 4-те; 2009 чылдың апрель 9-та, март 1-де; 2011 чылдың апрель 12-де; 2012 чылдың апрель 19-та; «Шын», 2004 чылдың апрель 29-та; 2007 чылдың ноябрь 1-де; 2008 чылдың декабрь 9-та; 2009 чылдың апрель 9-та, август 11-де; 2011 чылдың апрель 9-та; чылдың апрель 19-та) дараазында өске-елерин кирир:

3-ку чүүлде:

1) 4 кезээн дараазында эдилге-биле би-рир:

«4. Шупту онза камгалалдыг бойдус де-вискээрлерин девискээринин комплекстиг ааларын, чер тургузуунун база район наашкынының схемаларын ажилдап турда өөренип көөр.»

8 кезектин ийги абазында «хуужут-деп сөстүн соонга», бир эвес оларны ааткан чурум езуугаар ажил-агыжы-галдан болгаш саарылгадан хавырган а,» деп сөстөрнү немээр;

4-ку чүүлдүн 2 кезээнде:

1) үшкү абазында «арга-арыгның» деп сөстөрнү ал кааптар;

2) алдыгы абзацта «болгаш контроль» сөстөрнү ал кааптар;

5-ки чүүлде:

1) адында «болгаш контроль» деп сөстөрнү ал кааптар;

2) 1 кезээнде «болгаш контроль» деп сөстөрнү ал кааптар;

3) 2 кезээнде «болгаш контроль» деп сөстөрнү ал кааптар, «муниципалдыг тур-ларның (кожууннарның) башкарылга-лары боттандырар» деп сөстөрнү «тус бот-башкарылга органны боттанды-деп сөстөр-биле солур;

8-ки чүүлдүн 5 кезээнде «ол сорул-

галарга чогуур бүрүн эргелерин дамчыдып берген структурлуг кезектерни тургузар ар-га-биле» деп сөстөрнү ал кааптар;

5) 10-гу чүүлдү дараазында эдилге-биле бижир:

«10 чүүл. Онза камгалалдыг бойдус девискээрлерин акшаландыраы

1. Республика ужу-дузалыг онза камга-лалдыг бойдус девискээрлерин камгала-рының болгаш ажыглаарының талазы-биле акшаландырышкыны республика бюд-жединин акша-хөреңгизинден болгаш фе-дералдыг хоойлужулга-биле база Тыва Республиканын хоойлужулгалы-биле хо-руттунмаан өске-даа дөстөрдөн боттанды-рар.

2. Тус чер ужу-дузалыг онза камга-лалдыг бойдус девискээрлерин камгала-ар болгаш ажыглаар талазы-биле акшалан-дырышкыны тус чер бюджеттеринин акша-хөреңгизинден боттандырар, а ол ышкаш Россия Федерациясының база Тыва Республиканын хоойлужулгалы-биле дүүштүр республика бюджетинин акша-хөреңгизинден болгаш федералдыг хоой-лужулга-биле база Тыва Республиканын хоойлужулгалы-биле хоруттунмаан өске-даа дөстөрдөн боттандырып болур.»

6) 16-гы чүүлдүн 3 кезээнде «Россия Фе-дерациясының болгаш күрүне эрге-чагыр-ганын органы» деп сөстөрнү ал кааптар;

7) 23-ку чүүлде:

а) адында «Күрүне хайгааралы болгаш» деп сөстөрнү соонга «муниципалдыг» деп сөстү немээр;

б) 2 кезээнде «оон эргезинде турар күрү-не албан черлери» деп сөстөрнү «оларның структурлуг кезектери» деп сөстөр-биле со-луур;

в) 3 кезээнде «эргезинде бойдус кам-галалының талазы-биле күрүне инспектор-лары база регионалдыг ужу-дузалыг онза камгалалдыг бойдус девискээрлерин камга-лаар талазы-биле күрүне инспекторлары бо-луп турар албан черлеринин» деп сөстөрнү «Тыва Республиканын долгандыр турар хүрээлени камгалаар талазы-биле күрүне

инспекторлары болуп турар структурлуг кезектерин» деп сөстөр-биле солур;

г) 4 кезээн дараазында эдилге-биле би-жирир:

«4. Тус чер бот-башкарылгазының тус чер ужу-дузалыг онза камгалалдыг бойдус девискээрлеринде төлээлтирген органна-ры онза камгалалдыг бойдус девискээрле-рин камгалаар болгаш ажыглаар талазы-би-ле муниципалдыг контролду муниципалдыг хоойлу-дүрүм актылары-биле доктааткан чурум езуугаар боттандырар.»

8) 24-ку чүүлде:

а) 1 кезээнин сестен — он бирги абзацтар-ны күжүн чидирген деп санаар;

б) 2 кезээнде «Онза камгалалдыг бой-дус девискээрлерин камгалаар талазы-би-ле күрүне инспекторлары» деп сөстөрнү

Тыва Республиканын «Муниципалдыг албан дугайында» Хоойлузунун 131 чүүлүгө өскерилгелер кириринин дугайында

Тыва Республиканын Дээди Хуралы (парламентизи)
2012 чылдың декабрь 25-те хүлээп алган

1 чүүл

2000 чылдың январь 12-де № 389 Тыва Республиканын «Муниципалдыг албан ду-гайында» Хоойлузунун («Тувинская правда», 2001 чылдың март 29-та; 2003 чылдың июль 26-да; 2004 чылдың июнь 16-да; 2005 чыл-дың декабрь 30-де; 2007 чылдың декабрь 17-де; 2008 чылдың август 21-де, декабрь 4-те; 2009 чылдың май 20-де; 2010 чылдың февраль 4-те, декабрь 30-де; 2011 чылдың июль 14-те, ноябрь 29-та; Тыва Республи-канын нормативтиг актылары, 2012 чылдың июнь 19-та; «Шын», 2001 чылдың март 27-де; 2008 чылдың сентябрь 4-те, декабрь 9-та; 2009 чылдың июнь 2-де; 2010 чылдың январь 19-та; 2011 чылдың январь 13-те, июль 16-да, ноябрь 29-та; 2012 чылдың июнь 26-да) 131 чүүлүгө дараазында өскерилгелерни ки-рир:

1) дараазында уткалыг 2¹ база 2² кезек-терни немээр:

«2¹. Эрге-ажык талазы-биле чөрүлдээни болдурбазы азы таарыштыр шийтирилээри эрге-ажык талазы-биле чөрүлдээ үндүрген тала болуп турар муниципалдыг албан-хаак-чының албан-дужаалын азы албан-ажыл талазы-биле байдалы өскерткенде туруп болур, доктааткан чурум езуугаар ону албан-дужаал (албан-ажыл) талазы-биле хүлээл-гелерин күүседириден талаарында болгаш (азы) эрге-ажык талазы-биле чөрүлдээниң тывылган чылдагааны болур ажыктыг чү-лүнден ойталаарында чедир туруп болур.

2². Эрге-ажык талазы-биле чөрүлдээ үндүрген тала болуп турар муниципал-дыг албан-хаакчы эрге-ажык талазы-биле чөрүлдээни болдурбас болгаш таарыштыр шийтирилээр талазы-биле хемчег хүлээп албазы, муниципалдыг албан-хаакчыны му-ниципалдыг албандан үндүреринге салдар чедирип турар хоойлу-дүрүм хажыдышкы-ны болур.»

2) дараазында уткалыг 3¹ кезекти не-

«Тыва Республиканын девискээринде чийк таксилеринин пасса- жирлер сөөртүрүгө негелделеринин дугайында» Тыва Республи- канын Хоойлузунун 5 чүүлүгө өскерилгелер кириринин дугайында

Тыва Республиканын Дээди Хуралы (парламентизи)
2012 чылдың декабрь 25-те хүлээп алган

1 чүүл

2011 чылдың апрель 4-те № 525 ДХ-1 «Тыва Республиканын девискээринде чийк таксилеринин пассажирлер сөөртүрүгө не-гелделеринин дугайында» Тыва Республи-канын Хоойлузунун («Шын», 2011 чылдың апрель 9-та, декабрь 8-те; 2012 чылдың март 22-де; «Тувинская правда», 2011 чылдың апрель 12-де, ноябрь 29-та; 2012 чылдың март 6-да) 5-ки чүүлүнүн 1 кезээнин 2 пун-ктузунга, ону дараазында эдилге-биле би-жири, өскерилгени кирир:

«2) транспорт херекселин ээзинин өнчү эргезин, ажил-агыч чорудар эргезин бадыткап турар документилерни, чок болза транспорт херекселдеринин лизингинин керээзин азы арендазынын керээзин, ха-маатыга транспорт херекселин башкаар эргезин нотариат езуугаар бүзүредип берген

«Тыва Республикада соңгулда комиссияларының системазының дугайында» Тыва Республиканын Хоойлузунга өскерилгелер ки- риринин дугайында

Тыва Республиканын Дээди Хуралы (парламентизи)
2012 чылдың декабрь 25-те хүлээп алган

1 чүүл

2003 чылдың июль 9-та № 355 УХ-1 «Тыва Республикада соңгулда комиссия-ларының системазының дугайында» Тыва Республиканын Хоойлузунга («Тувинская правда», 2003 чылдың июль 11-де; 2004 чылдың декабрь 7-де; 2006 чылдың август

«Онза камгалалдыг бойдус девискээрлерин камгалаар болгаш ажыглаар талазы-биле күрүне хайгааралын боттандырып турар ор-ганнарның албан-дужаалдыг кижилери» деп сөстөр-биле солур;

в) 3 кезээн күжүн чидирген деп санаар;

г) 4 кезээнде «болгаш бойдус камгала-лының күрүне албан черлери» деп сөстөрнү ал кааптар.

2 чүүл

Бо Хоойлу ону албан-езузу-биле пар-лаан хүнден эгелеп күштүг болуп кирир.

Тыва Республиканын Баштыңы
Ш. КАРА-ООЛ.

Кызыл хоорай

2013 чылдың январь 17

№ 1784 ДХ-1

мээр:

«3¹. Эрgezинде турар муниципалдыг албан-хаакчыда эрге-ажык талазы-биле чөрүлдээге чедирер азы чедирип болур хууда сонургал тыттып келгенин дугайында медээ аңаа билдингир апарган, хөлезилекчинин төлээни болуп турар муни-ципалдыг албан-хаакчы эрге-ажыктар тала-зы-биле чөрүлдээни болдурбас азы таарыш-тыр шийтирилээр талазы-биле хемчеглер хүлээп албазы, хөлезилекчинин төлээни болуп турар муниципалдыг албан-хаакчы-ны муниципалдыг албандан үндүреринге салдар чедирип турар хоойлу-дүрүм хажы-дышкыны болур.»

3) 4 кезээн дараазында эдилге-биле би-жирир:

«4. Муниципалдыг албан-хаакчыларның албан-ажыл чурумунун ниити принциптерин сагыырын хандыраары-биле база эрге-ажык-тар талазы-биле чөрүлдээни таарыштыр шийтирилээр-биле муниципалдыг тургу-зугуну тус чер бот-башкарылга органынга, соңгулда комиссиясының аппаратынга Тыва Республиканын нормативтиг хоойлу-дүрүм актылары-биле болгаш муниципалдыг хоойлу-дүрүм актылары-биле тодараткан чурум езуугаар, муниципалдыг албан-хаак-чыларның албан-ажыл чурумунга хамаа-рышкан негелделерни сагыырынга хамаа-рыштыр база эрге-ажыктар талазы-биле чөрүлдээлери таарыштыр шийтирилээр талазы-биле комиссияларны тургузар.»

2 чүүл

Бо Хоойлу, ону албан-езузу-биле пар-лаан хүнден он хонук эрткенде, күштүг бо-луп кирир.

Тыва Республиканын Баштыңы
Ш. КАРА-ООЛ.

Кызыл хоорай

2013 чылдың январь 11

№ 1763 ДХ-1

шынзылгазын, бир эвес айыттыг транспорт херексели 2011 чылдың апрель 21-де № 69-ФХ «Россия Федерациясының чамдык хоойлужулга актыларыне өскерилгелер кириринин дугайында» Федералдыг хоой-лу-биле болгаш бо Хоойлу-биле тургускан негелделерге дүгжүп турар болза, хуу сай-гарлыкчы транспорт херекселин ажыглаан таварылгада,».

2 чүүл

Бо Хоойлу, ону албан-езузу-биле пар-лаан хүнден он хонук эрткенде, күштүг бо-луп кирир.

Тыва Республиканын Баштыңы
Ш. КАРА-ООЛ.

Кызыл хоорай

2013 чылдың январь 11

№ 1766 ДХ-1

3-те; 2007 чылдың июнь 28-те; 2010 чылдың январь 19-та; 2011 чылдың апрель 5-те, ноябрь 29-та; Тыва Республиканын нормативтиг актылары, 2012 чылдың июнь 19-та; «Шын», 2003 чылдың июль 11-де; 2006 чылдың июль 27-де; 2010 чылдың январь 19-та; 2011 чыл-дың апрель 2-де, ноябрь 29-та; 2012 чылдың

июнь 21-де) дараазында өскерилгелерни кириер:

1) 5-ки чүүлдүн 2 пунктузунда:

а) адаанда «б» пунктуу дараазында эдилге-биле бижири:

«б) участок комиссияларынга, ооң иштинде Россия Федерациязының Төп соңгудда комиссиязының даалгазы-биле, Россия Федерациязының күрүне эрге-чагыргазының федералдыг органнарынче соңгудалар, референдум эрттирерде, технологтуг дериг-херекселдер (бадылаашкын кылыр кабиналар, бадылаашкын ажыглаар хааржактар) кылыры-биле чагыт кириерин организаастар; Тыва Республиканың девискээринге участок комиссияларының технологтуг дериг-херекселдин нормативтерин сагып турары дээш контролю боттандырыр;»;

б) адаанда «р» пунктуда «бүрүткээрин (учедун)» деп сөстөрнү «бүрүткээринин (учедунун)», даңзы тургузарының болгаш чорударының» деп сөстөр-биле солугур;

а) адаанда дараазында уткалыг пункттарны немээр:

«р¹) политиктиг партияларның акша-хөреңгилеринин киргениниң болгаш чарыгдаттыганының дугайында, политиктиг партияларның киреринин болгаш кежигүн дадывырлары хевирлиг кылдыр ап турар эт-хөреңгизинин дөстөрүнүн болгаш хемчээлдеринин контролюнун дугайында, хамаатыларның болгаш юридиктиг эргелиг черлеринин кирген өргүлдеринин дугайында каттыштырган саң-хөө отчеттарының болгаш медээлеринин хыналдазын боттандырырынга киржир, ол хыналдаларның түңнелдеринин дугайында медээни хамаатыларга чедирер;

р²) муниципалдыг тургузугнун соңгудда комиссиязының дилээ-биле чогуур девискээрге инвалид болуп турар соңгукчуларның, референдум киржикчилеринин санының дугайында медээлерни, оларның инвалид болуп айтканы-биле кириер;»;

2) 9-ку чүүлде:

а) 1 пунктуу дараазында эдилге-биле бижири:

«1. Муниципалдыг районнун, хоорай округунун соңгудда комиссиязының даргазын ооң бирги хуралынга, соңгудда комиссиязының бадылаар эргелиг кежигүннеринин аразындан чажыт бадылаашкын-биле дараазында чурум езугаар соңгуур:

а) Тыва Республиканың Соңгудда комиссиязының саналы барда Тыва Республиканың Соңгудда комиссиязының саналдап киригени-биле;

б) Тыва Республиканың Соңгудда комиссиязының саналы чок болган таварылгада муниципалдыг районнун, хоорай округунун соңгудда комиссиязының бадылаар эргелиг кежигүннеринин кирген саналы-биле.»;

б) дараазында уткалыг 1' пунктуу немээр:

«1. Суурнун соңгудда комиссиязының даргазын ооң бирги хуралынга муниципалдыг районнун соңгудда комиссиязының саналына үндезилеп, ол комиссияның бадылаар эргелиг кежигүннеринин аразындан чажыт бадылаашкын-биле, а бир эвес муниципалдыг районнун соңгудда комиссиязы тургустунмаан болза, девискээр комиссиязының саналына үндезилеп соңгуур. Ындыг санал чок болган таварылгада суурнун соңгудда комиссиязының даргазын суурнун соңгудда комиссиязының бадылаар эргелиг кежигүннеринин кирген саналдарына үндезилээш, соңгуур.»;

в) 2-ги пунктуда «Тыва Республиканың Соңгудда комиссиязы» деп сөстөрнү «Бо чүүлдүн 1 база 1' пунктулары-биле дүүштүр чогуур соңгудда комиссиязы» деп сөстөр-биле солугур;

г) 3 пунктуда:

бирги абзацта «Тыва Республиканың Соңгудда комиссиязының» деп сөстөрнү «соңгудда комиссиязының» деп сөстөр-биле солугур, «Тыва Республиканың Соңгудда комиссиязы» деп сөстөрнү «бо чүүлдүн 1 база 1' пунктулары-биле дүүштүр ооң соңгудуп турар соңгудда комиссиязы» деп сөстөр-биле солугур;

ийги абзацта «Тыва Республиканың Соңгудда комиссиязы» деп сөстөрнү «чогуур соңгудда комиссиязы» деп сөстөр-биле солугур;

3) 20-ги чүүлдүн 1 пунктузунун адаанда «б» пунктуда «, комиссияларның ажылынга эргежок чугула» деп сөстөрнү «участок комиссияларына (бадылаашкын кабиналары, бадылаашкын ажыглаар хааржактар)» деп сөстөр-биле солугур;

4) 21-ги чүүлдү дараазында эдилге-биле бижири:

21 чүүл. Участок соңгудда комиссиязының эрге-байдалы, тургузуу болгаш бүрүн эргелеринин хуусаазы

«1. Соңгукчуларның, референдум киржикчилеринин бадылаашкын чорудуун болгаш соңгукчуларның, референдум киржикчилеринин соңгудда участоттарында, референдум участоттарында бадылаашкын санаарын хандыраы-биле участок комиссияларын тургузар. «Россия Федерациязының хамаатыларының соңгудда эргелеринин болгаш референдумга киржир эргезинин кол-кол магадылалдарының дугайында» Федералдыг хоойлунун 19 чүүлүнүн 2 пунктузу-биле дүүштүр тургускан соңгудда участоттарына, референдум участоттарына участок комиссияларын девискээр комиссиялары тургузар.

Участок комиссиязын бадылаашкын хүнүнге чедир 32 хонуктан эрте эвесе база 28 хонуктан орай эвесе, муниципалдыг тургузугнун девискээр комиссиязының азы соңгудда комиссиязының эрттирер соңгуддаларының, референдумнун деңгелин барымдалап тургузар.

2. Чурттакчылыг черлерден аңгы, ырак черлерде турар шериг кезээниң девискээринде тургускан соңгудда участогунда, референдум участогунда, а ол ышкаш чедери берге азы ырак черлерде тургускан соңгудда участогунда, референдум участогунда, соңгукчуларның, референдум киржикчилеринин түр када турар черлеринде азы Россия Федерациязының кызыгаарында чурттап турар черинин аайы-биле кири би-жидилгези чок соңгукчуларның, референдум киржикчилеринин турар черлеринде участок комиссиязын девискээр комиссиязы «Россия Федерациязының хамаатыларының соңгудда эргелеринин болгаш референдумга киржир эргезинин кол-кол магадылалдарының дугайында» Федералдыг хоойлунун 27 чүүлүнүн 51 пунктузу-биле көрдүнгөн участок комиссияларының составының курлавырындан тургузар, ынчалза-даа бадылаашкын хүнүнге чедир 15 хонуктан орай эвесе, а чамдык таварылгаларда бадылаашкын хүнүнүн мурнунда хүнден орайтатпас.

3. Участок комиссиязының бадылаар эргелиг кежигүннеринин санын ону тургузуп турар девискээр комиссиязы азы албан-ду-жаалдыг кижичи чогуур соңгудда участогунун, референдум участогунун девискээринде бүрүткеттирген соңгукчуларның, референдум киржикчилеринин санындан хамаарыштыр дараазында хемчээлдерге тодарайды:

а) соңгукчулар саны 1001 кижичи чедир участок комиссиязынга 3 — 9 кежигүннерни;

б) соңгукчулар саны 1001-ден 2001 чедир участок комиссиязынга 7 — 12 кежигүннерни;

в) соңгукчулар саны 2000-дан ажыг турда участок комиссиязынга 7 — 16 кежигүн-нерни тургузар.

4. Аңгы-аңгы деңгелдерин бадылаашкыннарында болгаш (азы) референдумна-рында бадылаашкын хүннери дакпырлажы берген таварылгада, участок комиссиязының бо чүүлдүн 3 пунктузу-биле көрдүнгөн бадылаар эргелиг кежигүннеринин эң улуг саны улгады берген боол болур, ынчалза-даа девискээр комиссиязының тургускан хуусаа-зында участок комиссияларының составының курлавырындан 4-тен хөй болбас. Ынчан участок комиссиязының ол кежигүннеринин немелде күш-ажыл төлөвирин (шаңнал) бол-гаш оларның кол ажылындан хостаттырган турган үезинин дургузунда үе-де оларга компенсация төлөвирин кылырын чогуур бюджеттин акша-хөреңгизинден чорудар.

5. Бо чүүлдүн 1 пунктузу-биле дүүштүр тургускан участок комиссиязының бүрүн эргелеринин хуусаазы беш чыл болур. Бо чүүлдүн 2 кезээ-биле дүүштүр тургускан участок комиссиязының бүрүн эргелеринин хуусаазын ону тургускан комиссия тургузар, ынчалза-даа соңгуддалар, референдум түңнелдерин албан-езузу-биле парлаан хүнден эгелээш, он хонуктан эрте төнмөс ужуруг, бир эвес үстүндө турар комиссияже бадылаашкын чурумун болгаш (азы) бадылаашкын санаарының чурумун хажытканының түңнелинде ол комиссияның ажылынга хамаарыштыр (ажыл кылбаанынга) хому-далдар (билдиришкенин) кирбээн болза, чок болза, бир эвес ол фактыларга хамаа-рыштыр суд сайгарылгазы чоруттунмаан турар болза. Чогуур соңгудда участогунда, референдум участогунда бадылаашкын түңнелдеринге хамаарыштыр хомудал кирген таварылгада, ындыг участок комиссиязының бүрүн эргелери, хомудалга (билдиришкени-ге) хамаарыштыр үстүндө турар комиссия шийтпир хүлээп алган хүнден азы судтун шийтпир күштүг болуп кирген хүнден эгел-леп соксаар. Участок комиссиязының бүрүн эргелерин соңгудда участогун, референдум участогун дүжүргөн таварылгада соңгудда участоттарының, референдум участоттары-ның даңзызын ылавылаары-биле холбаштыр девискээр комиссиязының шийтпир-биле

хуусаа бетинде соксадыр.»;

5) 22-ги чүүлдү дараазында эдилге-биле бижири:

22 чүүл. Участок соңгудда комиссиязын тургузарының чуруму

«1. Участок комиссиязын тургузарын «Россия Федерациязының хамаатыларының соңгудда эргелеринин болгаш референдумга киржир эргезинин кол-кол магадылалдары-ның дугайында» Федералдыг хоойлунун 22 чүүлүнүн 2 пунктузунда айттыг санал-дарга, а ол ышкаш муниципалдыг тургузу-гун төлээлекчи органының саналдарына, соңгукчуларның чурттап-ажылдап, албан хаап база өөренип турар черинин аайы-биле хуралдарының саналдарына үндезилеп бот-тандырыр. Кирип турар саналдарның санын кызыгаарлаас.

2. Девискээр соңгудда комиссиязы дараа-зында черлерден кирген саналдарга үн-дезилеп, участок комиссиязының кежигүн-неринин ниити санындан ийинин биринден эвээш эвезин томуйлаар хүлээлгелиг:

а) Россия Федерациязының Федералдыг Хуралының Күрүне Думазынче депутаттар мандаттарының үлелгезинче кириген канди-даттарның федералдыг даңзызын депшиткен политиктиг партиялардан, а ол ышкаш 2005 чылдың май 18-те № 51-ФХ «Россия Феде-рациязының Федералдыг Хуралының Күрүне Думазының депутаттарының соңгуддалары-ның дугайында» Федералдыг хоойлунун 82.1 чүүлү-биле дүүштүр депутаттар мандаттарын дамчыткан кандидаттарның федералдыг даң-зызын депшиткен политиктиг партиялардан;

б) Тыва Республиканың Дээди Хуралыне (парламентизинче) депутаттар мандаттары-ның үлелгезинче кириген кандидаттарның даңзызын депшиткен политиктиг партиялар-дан, а ол ышкаш 2011 чылдың ноябрь 28-те № 1031 ДХ-1 «Тыва Республиканың Дээди Хуралының (парламентизинин) депутатта-рының соңгуддаларының дугайында» Тыва Республиканың Хоойлузу-биле дүүштүр депутаттар мандаттарын дамчыткан канди-даттарның даңзызын депшиткен политиктиг партиялардан;»;

в) муниципалдыг тургузугнун төлээлекчи органыне депутаттар мандаттарының үлел-гезинче кириген кандидаттарның даңзызын депшиткен соңгудда каттыжышкыннарын-дан.

3. Бо чүүлдүн 1 пунктузу-биле дүүштүр участок комиссиязының составына саналда-ан, ынчалза-даа комиссияны кежигүн-нери кылдыр томуйлаттынмаан кандидатуралар-ны Россия Федерациязының Төп соңгудда комиссиязының доктааткан чуруму езугаар Тыва Республиканың Соңгудда комиссиязы-ның тургусканы участок комиссияларының составының курлавырынга кири санаар.

4. Участок комиссиязының бадылаар эр-гелиг кежигүннеринге шынылгаларны тып-сыр, ооң хевир-майыын Россия Федерация-зының Төп соңгудда комиссиязы тургузар.»;

б) 26-гы чүүлде:

а) 1 пунктуунун адаанда «м» пунктуда «судтун шийтпир-биле» деп сөстөрнү «суд-тун шийтпир-биле, а ол ышкаш комиссияны таратканының түңнелинде комиссияларның бадылаар эргелиг кежигүннери болур, бо-дунун бүрүн эргелерин чидирген кижилер (комиссияның кылган хажыдышкыны дээш буруу чогуу суд-биле тургускан кижилерден аңгыда), судтун чогуур шийтпир хоойлу езугаар күштүг болуп кирген хүнден, беш чыл дургузунда» деп сөстөр-биле солугур;

б) 6 пунктуунун адаанда «а» пунктуу дараазында эдилге-биле бижири:

«а) комиссия кежигүнү бодунун бүрүн эргелерин дүжүреринин дугайында билди-риншкенин бижимел хевир-биле кириери. Айткан билдиришкенин, кажан комиссия кежигүнү, ооң чоок төрөлдери берге аараан, кадының байдалы баксыраан дээн хевир-лиг албадалдыг байдалдар-биле холбаштыр кириген таварылгалардан аңгыда, бадыла-ашкын хүнүнге чедир он хонук бурунгаар база бадылаашкын түңнелдерин тургузуп, соңгуддалар, референдум түңнелдерин үн-дүрүп турар хүнде кирип болбас;»;

в) 9 пунктуу күжүн чидирген деп санаар;

г) 14 пунктуу дараазында эдилге-биле бижири:

«14. Тыва Республиканың Соңгудда ко-миссиязының доктаамал (штаттыг) үндезинде ажылдап турар, бадылаар эргелиг кежигүнү, өске-даа соңгудда комиссиязының доктаамал үндезинде ажылдап турар база юридиктиг эргелиг чер болуп турар, бадылаар эргелиг кежигүнү Тыва Республиканың хоойлузу-биле, өске-даа нормативтиг хоойлу-дүрүм актызы-биле, муниципалдыг тургузугнун уставы-биле, тус чер бот-башкарылга ор-ганының өске-даа нормативтиг хоойлу-дүрүм актызы-биле дүүш-түр Тыва Республиканың күрүне албан-дужаалын, муниципалдыг

албан-дужаалды ээлеп ажылдаар. Ай-тыгган кижилер күрүне эрге-чагыргазын органнарынга, күрүне органнарынга, тус бот-башкарылга органнарынга өске албан-жаалдар ээлеп болбас, башкылаашкын, эр-болгаш чамдык чогадыкчы ажылдардан а-гыда, сайгарлыкчы болгаш өске төлөвир-ажыл-чорудулгалар кылбас. Бо таварылга башкылаашкын, эртем болгаш чамдык чөл-дыкчы ажыл-чорудулга, бир эвес Рос-сия Федерациязының бүгү-делегей керээзи-биле азы Россия Федерациязының хоойлу-дугазы-биле өске чүүл көрдүмзүн бол-гаш даштыкы күрүнелерин, бүгү-делегей болгаш даштыкы организацияларның, да-тыкы хамаатыларның болгаш хамааты эр-чок кижилеринин акша-хөреңгизинден аж-ландырган туруп болбас.»;

д) дараазында уткалыг 14' болгаш 1 пунктуларны немээр:

«14'. Тыва Республиканың Соңгудда комиссиязының комиссияда доктаамал үн-дезинде (штатта) ажылдап турар кежигүнү өске соңгудда комиссиязының доктаамал үндезинде ажылдап турар болгаш юридик эргелиг чер болуп турар, комиссияда до-ктаамал үндезинде (штатта) ажылдап тур-кежигүнү дараазында чүүлдерни кылды-хоруглуг:

а) удуртуп-башкаар органнарына ажаал-тежээл азы хайгаарал чөвүлелде-ринин, Россия Федерациязының девискээр күштүг боол турар даштыкы коммерция эр-казакты болбайн турар организациялар-болгаш оларның структурлуг кезектерин өске-даа органнарының составының бир-бир эвес Россия Федерациязының бүгү-делегей керээзи-биле азы Россия Феде-рациязының хоойлужудулгазы-биле өске чү-көрдүмзүн болза;

б) аңаа дагып каан хүлээлгелерин кү-седир-биле холбаштыр хуу кижилерин болгаш юридиктиг эргелиг черлерден Рос-сия Федерациязының хоойлужудулгазы-биле көрдүмзүн шаңналдар (чээлилер, акша э-өске-даа шаңнал, ачы-дузалар, оюн-тогло-дыштанылга, транспорт чарыгдалдарының төлөвири) алыры хоруглуг. Соңгудда ко-миссиязының кежигүнүнүн протокол езуга-тургускан хемчеглер-биле, ажыл-алба-сургакчылаашкыны-биле болгаш өске-даа албан-езуунун хемчеглери-биле холб-а-тыр алган белектери чогууру-биле фе-ралдыг өңү, Россия Федерациязының б-ъективизинин өңүзү кылдыр санадыр бол-гаш соңгудда комиссиязының кежигүнү Рос-сия Федерациязының хоойлужудулгазы-биле кө-рдүнгөн таварылгалардан аңгыда, акт езуга-чогуур соңгудда комиссиязынче дамчыда-Протокол езугаар тургускан хемчеглер-биле ажыл-албан сургакчылаашкыны-биле бол-гаш өске-даа албан-езуунун хемчеглери-биле холбаш-тыр алган белектерин дужаала-соңгудда комиссиязының кежигүнү ол беле-терин Россия Федерациязының норматив-хоойлу-дүрүм актызы-биле тургускан чур-езугаар дедир садып ап болур;

в) аңаа дагып каан хүлээлгелерни кү-седир-биле холбаштыр Россия Федера-циязының кызыгаарындан дашкаар хуу киж-илерин болгаш юридиктиг эргелиг черлерин акша-хөреңгизи-биле үнүп чорууру, Рос-сия Федерациязының хоойлужудулгазы-биле Россия Федерациязының бүгү-делегей к-рээлери-биле азы күрүне эрге-чагыргазы-ның органнарының, тус чер бот-башкарыл-ганының даштыкы күрүнелеринин күр-не органнары-биле, бүгү-делегей бол-гаш даштыкы организациялар-биле удур-де-дүшүр боттандырып турар албан-ажыл сур-гачылаашкыннарындан аңгыда;

г) аңаа дагып каан хүлээлгелерни кү-седир-биле холбаштайн турар сорулгалар албан ажылын кылыр кылдыр бердинг-материал-техниктиг, саң-хөө болгаш инфо-мастыг хандырылганың акша-хөреңгизи-ажыглаары;

д) аңаа дагып каан хүлээлгелерни кү-седир-биле холбаштайн турар сорулгалар федералдыг хоойлу-биле дүүштүр кире-кызыгаарлыг медээге азы албан черинин ме-дээзинге хамаарыштырган база хүлээлгези-күүседир-биле холбаштыр аңаа билдинг-апарган медээлерни тарайдыры азы аж-лаары хоруглуг.

14'. Бир эвес соңгудда комиссиязының бо чүүлдүн 14' пунктузунда айткан кежигүн-орулга эккеп турар үнелиг саазыннары акцияларын (организацияларның эге кап-талдарына киришкенин үлүү) ажыглаар эрге-ажык чөрүлдээзинге чедирип тур-болза, ол бодунга хамааржыр үнелиг саазы-нарын, акцияларын (организацияларның э-капиталдарына киришкенин үлүү) Рос-сия Федерациязының хоойлужудулгазы-биле дүүштүр бүзүредилге эргелеринче дамчы-

хүлээлелиг.;

е) дараазында уткалыг 18¹ пунктуу немээр:

«18¹. Комиссияларның бадылаар эргелиг, ону кылдыр кылдыр чогуур комиссиялар бурун эрге берген кижигүннери, административтик хоойлу-дүрүм үрээр чоруктар дугайында Россия Федерациязының кодекизи-биле дүүштүр административтик хоойлу-дүрүм үрээр чоруктар дугайында протоколдарны тургузар.»;

ж) 19 пунктуу дараазында эдилге-биле биир:

«19. Соңулда комиссияларының чөвүрээр эргелиг кижигүннери кылдыр Россия Федерациязының хамааты эрге чок кижилери, а ол ышкаш даштыкы күүрүнениң хамаатызы болуп турар азы болза, даштыкы күүрүнениң девискээринге чурттаар эргелиг изи Россия Федерациязының хамаатызының доктаамал чурттаар эргезин бадыткап турар иске документилик Россия Федерациязының хамаатылары, 18 хар назы четпээн Россия Федерациязының хамаатылары, күрүне эрге-агырагызының хоойлужулга (төлээлели) органнарының, тус чер бот-башкарылга

органнарының депутаттары, соңулдалыг албан-дужаалдыг кижилер, тус чер чагыргаларының баштыңнары, судтун күштүг болуп кирген шийтпир-биле харысалга онаап болбас деп санаан Россия Федерациязының хамаатылары, Россия Федерациязының Федералдыг Хуралының Федерация Чөвүлелиниң кижигүннери, комиссияларның аппарат ажылдакчылары, кандидаттарның, соңулда каттыжышкыннарының бүзүреттирген кижилери, шериг кезектеринде, шериг организацияларында болгаш албан черлеринде удуртуп албан-дужаалдар ээлеп турар кижилер, судьялар, прокурорлар соңгуттурган бооп болбас.»;

з) 21 пунктуу адаанга дараазында уткалыг «д» пунктуу немээр:

«д) административтик хоойлу-дүрүм үрээр чоруктар дугайында протоколдарны тургузар.»;

7) 29-ку чүүлдүн 5 пунктуунда «бо Хоойлунун 8, 13 болгаш 18 чүүлдери-биле» деп сөстөрни «Тыва Республиканың Хоойлузунун 9, 14 болгаш 19 чүүлдери-биле» деп сөстөр-биле солур;

8) 30-ги чүүлдө:

а) 1 пунктуу адаанга дараазында уткалыг «в» пунктуу немээр:

«в» «Россия Федерациязының хамаатыларының соңулда эргелиг болгаш референдумга киржир эргезиниң кол-кол магадылалдарының дугайында» Федералдыг хоойлунун 10 чүүлүнүн 9 пунктуу-биле тургускан чурум езугаар тур ажылдаар соңулда комиссиязынга соңулдалар томуйлаар кылдыр чедирген, соңулдалар томуйлаар талазы-биле хүлээлгезин комиссия күүсетпези;»;

б) 6 пунктуу ийги доманда «бо Хоойлу-биле тургускан» деп сөстөрни «Россия Федерациязының хамаатыларының соңулда эргелиг болгаш референдумга киржир эргезиниң кол-кол магадылалдарының дугайында» Федералдыг хоойлунун 22 база 23 чүүлдери-биле доктаадып тургускан» деп сөстөр-биле солур;

в) 8 пунктуу дараазында эдилге-биле биир:

«8. Бир эвес суд бо чүүлдүн 6 база 7 пунктуларында көрдүнгенинден аңгыда, өске комиссияларны тарадып чорударының дугайында шийтпир хүлээп алган таварылгада ол комиссияларны соңулда кампа-

ниязының, референдум кампаниязының үезинде үстүндө турар комиссиялар «Россия Федерациязының хамаатыларының соңулда эргелиг болгаш референдумга киржир эргезиниң кол-кол магадылалдарының дугайында» Федералдыг хоойлунун 29 чүүлүнүн 1 пунктуунун негелделерин сагывышаан, чаа составтыг кылдыр тургузар, а соңулда кампаниязы, референдум кампаниязы төнүп турар үедө — «Россия Федерациязының хамаатыларының соңулда эргелиг болгаш референдумга киржир эргезиниң кол-кол магадылалдарының дугайында» Федералдыг хоойлунун 22, 25, 26 база 27 чүүлдери-биле тургускан негелделерни сагыыр.»

2 чүүл

Бо Хоойлу, ону албан-езузу-биле парлаан хүнден он хонук эрткенде, күштүг болуп кирер.

Тыва Республиканың Баштыңы
Ш. КАРА-ООЛ.

Кызыл хоорай

2013 чылдың январь 11

№ 1787 ДХ-1

ТЫВА РЕСПУБЛИКАНЫҢ ЧАЗААНЫҢ ДОКТААЛДАРЫ

Тыва Республиканың Чазаның чанынга Экономика чөвүлелин тургузарының дугайында

2012 чылдың октябрь 26 №597 Кызыл хоорай

Тыва Республиканың Чазаның доктаа-ры болза:

1. Тыва Республиканың Чазаның чанын-Экономика чөвүлелин тургузар.

2. Мында кошкан чүүлдерни бадылаар:
— Тыва Республиканың Чазаның ча-нда Экономика чөвүлелин дугайында рүмү;

— Тыва Республиканың Чазаның ча-нда Экономика чөвүлелин составын.

3. Күжүн чидирген деп санаары болза:
2008 чылдың май 28-те Тыва Республи-ның Чазаның «Тыва Республиканың де-вискээринге инвестиция төлөвилелдерин се-дир талазы-биле Тыва Республиканың ономика чөвүлелин тургузарының дуга-нда» №302 доктаалын;

2012 чылдың октябрь 26-да Тыва Республиканың Чазаның
№597 доктаалы-биле бадылаттыг

Тыва Республиканың Чазаның чанында Экономика чөвүлелин дугайында дүрүм

1. Нийти чүүлдер

1.1. Тыва Республиканың Чазаның ча-нда Экономика чөвүлели (моон соңгаар—Экономика чөвүлели дээр) Тыва Республи-ның социал-экономиктиг хөгжүлдизиниң азы-биле болгаш Тыва Республиканың естиция ажыл-чорудулгазын экижидери-талазы-биле сүмелерни болгаш санал-ны белеткээр сорулга-биле тургустунган елекчи болгаш чөвүлели орган болур.

1.2. Бодунуң ажыл-чорудулгазының угла-шкыннарының талазы-биле Экономика үлели Тыва Республиканың күүсекчи эр-агырга органнары-биле, Тыва Республи-ның тус чер бот-башкарылга органна-биле, организациялар болгаш хөй-ниити жыжышкыннары-биле кады ажылдаар.

1.3. Экономика чөвүлели бодунуң ажыл-дулгалгазынга Россия Федерациязының ституциязын, федералдыг хоойлужудул-га, Тыва Республиканың Конституциязын, а Республиканың хоойлужулгаларын, а ышкаш бо Дүрүмнү удуртулга болдурар.

1.4. Экономика чөвүлелин дугайында үмнү Тыва Республиканың Чазаның аалы-биле бадылаар.

I. Экономика чөвүлелин сорулга-

Экономика чөвүлелин кол-кол сорул-ры болза:

1. Тыва Республиканың социал-эко-миктиг хөгжүлдизиниң углаанышкынна-ын, ол сайзыралдың үе-чадаларын, ооң дтарын болгаш аргаларын тодарад-ын талазы-биле саналдарны белеткээр;

2. ажилдап кылыры:

үүсекчи эрге-чагырганың федерал-органнарының девискээр органнары-га, Тыва Республиканың тус чер бот-барылга органнары-биле болгаш Тыва убликаның хөй-ниити организацияла-иле кады ажылдажылгаларга дугуруш-ин экономиктиг политика талазы-биле Республиканы Чазаның сүмелерин; р хуусаалыг болгаш ортумак хуусаалыг лективада республиканың сайзыралын радыр стратегтиг документилен тур-болгаш күүседир талазы-биле Тыва убликаның Чазаның саналдарын; эпшээрел документилен тыпсыры-

2011 чылдың апрель 28-те Тыва Респу-бликаның Чазаның «Тыва Республиканың девискээринге инвестиция төлөвилелдерин күүседир талазы-биле Тыва Республиканың Экономика чөвүлелин составына өске-рилгелер киририниң дугайында» №266 доктаалын;

2008 чылдың август 18-те Тыва Респу-бликаның Чазаның «Тыва Республиканың Чазаның чамдык доктаалдарына өскерил-гелер киририниң дугайында» №474 доктаа-лыны 1 пунктуун.

4. Бо доктаалды «Тувинская правда» болгаш «Шын» солуннарга парлаар.

Тыва Республиканың Баштыңы—
Чазаның Даргазы Ш. КАРА-ООЛ.

2012 чылдың октябрь 26-да Тыва Республиканың Чазаның
№597 доктаалы-биле бадылаттыг

Тыва Республиканың Чазаның чанында Экономика чөвүлелин дугайында дүрүм

ның хуусааларын кызыларының болгаш ону кылырын бөдүүнчүдериң талазы-биле ад-министративтик шаптаразыннары эвээже-дириниң талазы-биле сүмелерни;

2.3. Тыва Республиканың Чазаның да-раазында саналдарын ажилдап кылыр:

Тыва Республиканың социал-экономик-тиг хөгжүлдизиниң мурнады хөгжүдөр угла-нышкыннарының талазы-биле;

Тыва Республиканың девискээринге күү-седир инвестиция төлөвилелдериниң ажык-тыын бедидериниң талазы-биле;

Тыва Республиканың девискээринге күрүне-хуу черлер кады ажылдажылгазы-ның принциптерин сайзырадырының тала-зы-биле;

Тыва Республиканың девискээринге ин-вестиция төлөвилелдерин күүседип турар үедө инновация технологияларын шингээд-риниң талазы-биле;

Тыва Республиканың минерал-чиг эт баазыын чөп ажылгаарының талазы-биле;

2.4. Республиканың инвестиция полити-казының айтырыгларының болгаш ажил-агы элдериниң инвестиция ажыл-чору-дулгалгазынга идиг бээриниң талазы-биле хемчеглерин, организастыг айтырыгларны ажилдап кылырының талазы-биле эрге-хоойлу актыларының төлөвилелдерин ажилдап кылырынга киржири;

2.5. Тыва Республика экономика бол-гаш инвестиция ажыл-чорудулгазынга идиг бээринге эрге-хоойлу, экономиктиг болгаш организастыг байдалдарны тургузарының айтырыгларын сайгары;

2.6. Деткимче бээр:

инвесторларга Тыва Республиканың де-вискээринге инвестиция төлөвилелдерин күүседиринге, а ол ышкаш ооң иштинде Тыва Республиканың девискээринге инвес-тиция төлөвилелдерин боттандыраарына даштыкы инвесторларны хаара тударына;

Тыва Республиканың девискээринге бүдүрүкчү күштерни чөлүгү хуваап тургуза-рынга эргежок чулула байдалдарны тургуза-рынга;

2.7. Социал ужу-дузалыг чамдык инвес-тиция төлөвилелдеринге экспертиза эрти-ринге, Тыва Республиканың экономика-зынга оларны кириштирерин үнелээринге;

2.8. Тыва Республиканы инвестицияны сонуургаар чоруун бедидеринче угланган саналдарны белеткээр.

III. Экономика чөвүлелин эргелери
Онааган сорулгаларны күүседир-биле Экономика чөвүлели дараазында эргелер-лиг:

3.1. Тыва Республиканың күүсекчи эрге-чагырга органнары-биле, Тыва Республи-каның тус чер бот-башкарылга органнары-биле, организациялар болгаш хөй-ниити каттыжышкыннары-биле кады ажылдаар;

3.2. Тыва Республиканың социал-эко-номиктиг сайзыралының айтырыгларының талазы-биле семинарларны, конференция-ларны, чөвүлел хуралдарны организастаа-рынга киржир;

3.3. Харылаар ужурулг айтырыглар-ының талазы-биле Тыва Республиканың күрүне эрге-чагырга органнарына, органи-зацияларга методиктиг материалдарны (сү-мелерни) ажилдап кылыр;

3.4. Бодунуң бүрүн эргелерин боттан-дыраарына эргежок чулула медээлерни Тыва Республиканың күүсекчи эрге-чагыр-га органнарында, Тыва Республиканың тус чер бот-башкарылга органнарында, төлөвилелдерин күүседиринге киржип турар инвесторлардан, хөй-ниити каттыжышкын-нарында, эртем болгаш өске-даа органи-зациялардан доктааттыг чурум езугаар негээр болгаш алыр;

3.5. Тыва Республиканың экономика-зын сайзырадырының социал-экономиктиг айтырыгларының дугайында күүсекчи эрге-чагырганың федералдыг органнарының девискээр органнарының, Тыва Республи-каның күүсекчи эрге-чагырга органнарының удуртукчуларының, өске-даа организация-ларның удуртукчуларының дыңнадыгларын бодунуң хуралдарына сайгарар болгаш Экономика чөвүлелин ажилына киржи-ринге болгаш Экономика чөвүлелинге чула-лажыр материалдарны белеткээринге олар-ны доктааткан чурум езугаар хаара тудар;

3.6. Бодунуң хуралдарына киржир кыл-дыр төлөвилелдер күүседиринге киржип турар инвесторларның төлээлерин, Тыва Республиканың күүсекчи эрге-чагырга ор-ганнарының, тус чер бот-башкарылга ор-ганнарының албан-дужаалдыг кижилерин, хөй-ниити каттыжышкыннарының, эртем болгаш өске-даа организацияларның төлээлерин доктааттыг чурум езугаар чалаар;

3.7. Күүсекчи эрге-чагырганың феде-ралдыг органнарының девискээр орган-нарының, Тыва Республиканың күүсекчи эрге-чагырга органнарының, хөй-ниити каттыжышкыннарының, эртем болгаш өске-даа организацияларның төлөвилелдерин ажилдап кылыры болгаш күүседир-биле холбашкан айтырыгларның талазы-биле эртирпир турары чөвүлел хуралдарга, кон-ференцияларга болгаш семинарларга кир-жири-биле бодунуң төлээлерин чорудар;

3.8. Информатика-анализ болгаш эксперт ажилдарын боттандыраары-биле эртем бол-гаш өске-даа организацияларны, а ол ыш-каш эртемденерни болгаш специалистерни доктааттыг чурум езугаар хаара тудар.

IV. Экономика чөвүлелин составы
4.1. Экономика чөвүлелин составына Экономика чөвүлелин даргазы, Эконо-мика чөвүлелин даргазының оралакчызы, Экономика чөвүлелин секретары болгаш ооң ажилына хөй-ниити эгелээшкын-биле киржип турар кижигүннери кирер.

Экономика чөвүлелин даргазы Тыва Республиканың Баштыңы—Чазаның Дар-газы болур.

4.2. Экономика чөвүлели аңаа онааган кол-кол сорулгаларга дүүштүр Экономика чөвүлелин кижигүннеринден, а ол ыш-каш Экономика чөвүлелин составында кирбейн турар органнарының болгаш орга-низацияларның төлээлериниң аразында төлөвилел бүрүзүнге хамаарыштыр ведом-стволар аразының ажылчын бөлүктөрүн тур-гузар.

Ведомстволар аразының ажылчын бө-лүктөрүн удуртукчуларын болгаш олар-ның составын Тыва Республиканың Баш-тыңы — Чазаның Даргазы — Экономика чөвүлелин даргазы тодарадыр.

V. Экономика чөвүлелин ажылын ор-ганизастаары

5.1. Экономика чөвүлелин даргазы ооң ажыл-чорудулгазын башкаар, регламенти-зин болгаш ажилының планын бадылаар. Экономика чөвүлелин даргазы чок турган таварылгада Экономика чөвүлелин хура-лын Экономика чөвүлелин даргазының оралакчызы эрттирер.

5.2. Экономика чөвүлелин хуралын бадылаттыг план езугаар азы Эконо-мика чөвүлелин даргазының саналын барымдаалап, эргежок чулула апарган тава-рылгада эрттирер.

5.3. Экономика чөвүлелин кижигүнне-риниң нийти санының чартыындан эвээш эвези ооң ажилына киржип турар болза, Экономика чөвүлелин хуралын бүрүн эр-гелиг деп санаар. Экономика чөвүлелин шийтпирин хуралга киришкен Экономика чөвүлелин кижигүннериниң хөй кезиниң бадылаашкыннары-биле хүлээп алыр бол-гаш протоколга долдурар, аңаа Экономика чөвүлелин даргазы азы Экономика чөвү-лелин хуралын даргалаан кижигүн атты са-лыр.

5.4. Экономика чөвүлелин хуралын-га күүсекчи эрге-чагырганың федералдыг органнарының девискээр органнарының, Тыва Республиканың күрүне эрге-чагырга органнарының, республиканың ажил-херек-чи болгаш эртем бөлүктөрүнүн төлээлерин айтырыгларны Экономика чөвүлелин ке-жигүннери-биле кады сайгарып чулаалажыр кылдыр чалаар.

5.5. Тургустунган айтырыгларны херек кырында болгаш бедик мергежия-биле сайгарарын Тыва Республиканың эрге-ча-гырганың күүсекчи органнарының, Тыва Республиканың тус чер бот-башкарылга органнарының, инвесторларның болгаш организацияларның специалистерин хаара тутпушаан, боттандыраар.

5.6. Экономика чөвүлелин шийтпир-лерин күүседир-биле Тыва Республи-каның Чазаның айтырышкыннары болгаш доктаалдарын үндүрүп, Тыва Республи-каның Чазаның даалгалар берип болур

Экономика чөвүлелин шийтпирни хү-лээп алырына удур бадылаан кижигүнне-риниң тускай саналдарын бижимел хевирге долдурар болгаш Экономика чөвүлелин шийтпиринге кожар.

5.7. Экономика чөвүлелин ажил-чо-рудулгазының организастык ханды-рылганы Тыва Республиканың Чазаның Даргазының бирги оралакчызының секрета-риады боттандыраар.

2012 чылдың октябрь 26-да Тыва Республиканың Чазааның №597 доктаалы-биле бадылаттынган

Тыва Республиканың Чазааның чанында Экономика чөвүлелиниң СОСТАВЫ

Ш.В. Кара-оол—Тыва Республиканың Баштыңы—Чазааның Даргазы, даргазы;
М.С. Козлов—Тыва Республиканың Чазааның Даргазының бирги оралакчызы, даргазының оралакчызы;

Т.Д. Моламдай—Тыва Республиканың Чазааның Даргазының бирги оралакчызының секретариатының удуртукчузу, секретары;

К.А. Бичелдей—Тыва Республиканың өөредилге болгаш эртем сайыды;

Р.В. Кажин-оол—Тыва Республиканың үлетпур болгаш энергетика сайыды;

В.С. Кандан—Россия Федерациязының Үндүрүлгөр болгаш чыылдалар талазы-биле федералдыг албанының Тыва Республика талазы-биле эргелелиниң удуртукчузу (дугуржулга езугаар);

В.Д. Кара-Сал—Тыва Республиканың Бойдус курлавырлары болгаш экология сайыды;

О.Н. Косоротов—Тыва Республиканың орук-транспорт комплекзиниң сайыды;

С.Т. Кызыл-оол—Тыва Республиканың чер болгаш өңчү-хөрөңги харылдааларының сайыды;

В.И. Лебедев—РЗА-ның СС-тиң Бойдус курлавырларын комплекстиг шингээдип алырының Тыва институтунун директору (дугуржулга езугаар);

С.Х. Монгуш—Тыва Республиканың көдээ ажил-агый болгаш аш-чем сайыды;
Ш.Ч. Монгуш—Тыва Республиканың юстиция херектериниң талазы-биле сайыды;
В.О. Ооржак—Тываның күрүне университетинин экономика тиги айтырыглар талазы-биле проректору (дугуржулга езугаар);

А.С. Попов—Россия Федерациязының Президентизинин Сибириниң федералдыг округунда Бүгүн эргелиг төлээзинин аппаратының кол федералдыг инспектору (дугуржулга езугаар);

Л.В. Трусова—Тыва Республиканың экономика сайыдының хүлээлгезин күүседип турар;

М. М-Б. Харунова—Тываның гуманитарлыг шинчилелдер институтунун директорунун хүлээлгезин күүседип турар;

М.М. Чудлум—Тыва Республиканың Дээди Хуралының (парламентизинин) Бюджет болгаш экономиктиг сайзырал талазы-биле комитеттин даргазы (дугуржулга езугаар);

Т.О. Чыдым—Тыва Республиканың саң-хөө сайыдының хүлээлгезин күүседип турар;

Е.Д. Шабалинская—Бойдус ажыггалының талазы-биле Тыва Республикада эргелелиниң удуртукчузу (дугуржулга езугаар).

Тыва Республиканың Чазааның «Тыва Республиканың девискээринде турар Россия Федерациязының чоннарының культу-ра салгалының объектилеринин (төөгүнүн болгаш культураның тураскаалдарының) даңзызын бадылаарының дугайында» доктаалыңче өскерилгелер кириеринин дугайында

2012 чылдың декабрь 13 № 691 Кызыл хоорай

Тыва Республиканың Чазааның доктаа-дыры болза:

1. Тыва Республиканың Чазааның 2010 чылдың январь 22-де «Тыва Республиканың девискээринде Россия Федерациязының чоннарының культу-ра салгалының объектилеринин (төөгүнүн болгаш культураның тураскаалдарының) даңзызын бадылаарының дугайында» доктаалыңче дараазында өскерилгелерни кириер:

а) доктаалдың 4 пунктузун дараазында редакция-биле кириер:

«4. Тыва Республиканың культу-ра салгалының объектилеринин (төөгү болгаш культу-ра тураскаалдарының) камгалалының талазы-биле албан тургустунган чурум езу-гаар учеттуг документацияны Россия Феде-рациязының чоннарының культу-ра салгалы-ның объектилерин (төөгү болгаш культу-ра тураскаалдарының) чаңгыс аай күрүне даң-зызынче кириери-биле долдурар.»;

б) Тыва Республиканың девискээринде Россия Федерациязының чоннарының культу-ра салгалының объектилеринин (төөгүнүн болгаш культураның тураскаалдарының) даңзызын дараазында уткалыг 56, 57, 58, 59, 60, 61 пункттар-биле немээр:

«56. «Хорум-Даг». Онза солун чер. Петроглифтерин, эрте-бурунгу чевег базы-рыктарының турар чери, б.з.ч. II муң — б.з. VI

вв. — Тыва Республика, Чөөн-Хемчик кожуун. Турар чери: Хорум-Даг суурдан муруну-чөөн чүкче 3 км черде, Чадаана — Ак-Довурак ав-тооруктан соңгу чүкче 1 км черде.

57. «Сары-Даш». Петроглифтеринин турар чери, б.з.ч. II муң — б.з. VI вв. — Тыва Рес-публика, Барыын-Хемчик кожуун. Турар чери: Ак-Довурак хоорайдан соңгу-чөөн чүкче 12 км черде, Дөң-Терезин суурдан соңгу чүкче 3-4 км черде.

58. «Баян-Уула». Эрте-бурунгу чевег ба-зыры. б.з.ч. VI вв. — б.з. VI вв. — Тыва Рес-публика, Чөөн-Хемчик кожуун. Турар чери: Бажын-Алаак биле Хөндергей сумуларның кызыгаарында, Баян-Уула деп черде.

59. Даштан шуткуп кылган тураскаал. — Тыва Республика, Сүт-Хөл кожуун. Турар чери: Хүүректинг хемнин шынаазында.

60. Арыннар дүзүлүлүг стелалар. — Тыва Республика, Чөөн-Хемчик кожуун. Турар чери: Кара-Тей-Баары деп черде.

61. Арыннар дүзүлүлүг стелалар. — Тыва Республика, Барыын-Хемчик кожуун. Турар чери: Шекпээр суурдан соңгу-чөөн чүкче 12 км черде, Одуруг дагның чөөн ийининг эдээнде.

2. Бо доктаалды «Тувинская правда» болгаш «Шын» солуннарга парлаар.

Тыва Республиканың Чазааның Даргазының бирги оралакчызы Ш.ИРГИТ.

Тыва Республиканың Чазааның «Тыва Республиканың Чазааның чанында аныяктар политиказының талазы-биле Хөй-ниити-күрү-не комиссиязын тургузар дугайында» доктаалыңче өскерилгелер кириеринин дугайында

2012 чылдың декабрь 13 № 693 Кызыл хоорай

Тыва Республиканың Чазааның доктаа-дыры болза:

1. Тыва Республиканың Чазааның 2007 чылдың июль 12-де «Тыва Республиканың Чазааның чанында аныяктар политиказы-ның талазы-биле Хөй-ниити-күрүне комис-сиязын тургузар дугайында» № 724 доктаа-лыңче дараазында өскерилгелерни кириер:

1) 3.1 пункт иштинде «в» пунктуда Тыва

Республиканың Чазааның чанында аныяк-тар политиказының талазы-биле Хөй-ниити-күрүне комиссиязының дугайында Дүрүмде «Чазааның Даргазы» деп сөстөрни «Башты-ны» деп сөс-биле солур;

2) Тыва Республиканың Чазааның чанын-да аныяктар политиказының талазы-биле Хөй-ниити-күрүне комиссиязының тургузуун дараазында редакция-биле кириер

«Тыва Республиканың Чазааның чанында аныяктар политика-зының талазы-биле Хөй-ниити-күрүне комиссиязының ТУРГУЗУ»

А.П.Дамба-Хуурак — Тыва Республика-ның Чазааның Даргазының оралакчызы — Тыва Республиканың кадык камгалал бол-гаш социал хөгжүлдө сайыды, даргазы;

У.С.Ондар — Тыва Республиканың аныяк-тар болгаш спорт херектеринин талазы-би-ле сайыды, даргазының оралакчызы;

О.В.Любимова — Тыва Республиканың аныяктар болгаш спорт херектеринин та-лазы-биле сайыдының оралакчызы, хары-салгалыг секретарь;

Т.Р.Алиев — «Россияның Студенти-лер Отряды» аныяктарының ниити-россий-жи хөй-ниити организациязының Тывада регионалдыг салбырының удуртукчузу (чөпшээржилге-биле);

М.М.Бадыргы — Тыва Республиканың культу-ра сайыдының оралакчызы;

Н.В.Беспалова — Тыва Республиканың кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө сайыдының бирги оралакчызы;

Е.Я.Годяева — Тыва Республиканың тудуг болгаш коммунал ажыл-агый чаартылгазы-ның сайыдының оралакчызы;

Э.А.Конгар — Кызыл хоорайның мэрия-зының культу-ра болгаш уран чүүл та-лазы-биле департаментизинин начальниги (чөпшээржилге-биле);

М.А.Конгул-оол — Тыва Республиканың «Тываның аныяктары» солунун редакция-зы» КАА-ның кол редактору;

А.Л.Лопсан — «Тыва Республикада чуртталга ипотеказының чээлизинин тала-зы-биле агентилели» ХАН-ның директору (чөпшээржилге-биле);

С.М.Мечин — «Тыва Республикада КВН шимчээшкени» республиканың хөй-ниити аныяктар организациязының удуртукчузу (чөпшээржилге-биле);

Ч.В.Монгуш — «Тываның кадрлар мерге-жилин эде белеткээр болгаш бедидер күрү-не институту» биле КАӨА НПӨ (ПК)-ның ректору;

А.С.Намзырай — Тыва Республиканың «Салгал» республиканың уругларның хөй-ниити организациязының удуртукчузу;

Д.Б.Ондар — Тыва Республиканың эко-номика сайыдының оралакчызы;

С.А.Ондар — «Тываның аныяктар чөвү-лели» «Россияның аныяктар чөвүлели» РУО КХН-ның даргазы;

Тыва Республиканың Чазааның «2012-2014 чылдарда Тыва Республикада аныяк башкыларга ипотека чээлизин хөгжүдери республиканың тускай сорулгалыг программаны бадылаарының дугайында» доктаалыңче өскерилгелер кириеринин дугайында

2012 чылдың декабрь 21 № 720 Кызыл хоорай

Тыва Республиканың Чазааның доктаа-дыры болза:

1. Тыва Республиканың Чазааның 2012 чылдың октябрь 3-те «2012-2014 чылдарда Тыва Республикада аныяк башкыларга ипо-тека чээлизин хөгжүдери» республиканың тускай сорулгалыг программаны бадылаа-рының дугайында» № 519 доктаалыңче дараазында өскерилгелерни кириер:

1) доктаалдың 2 пунктузунда «Админи-страцияны» деп сөстү «Администрацияның айтышкынын болгаш аналитиктиг ханды-рылга адырының хөгжүлдээзинин департамен-тизи» деп сөстөр-биле солур;

2) «2012-2014 чылдарда Тыва Респу-бликада аныяк башкыларга ипотека чээлизин хөгжүдери» республиканың тускай сорул-галыг программаның капсырылгасына:

а) 2.4 пунктуда «ноябрь 30» деп сөстөрни «декабрь 21» деп сөстөр-биле солур;

б) 2.7 пунктуда «5» деп санны «24» деп саннар-биле солур;

в) 2.9 пунктуда «10» деп саннарны «28» деп саннар-биле солур;

г) 2.13 пунктуда «2, 6, 7 пунктулар-биле» деп сөстөрни «1, 2, 6, болгаш 7 пунктулар-биле» деп сөстөр-биле солур;

3) «2012-2014 чылдарда Тыва Респу-бликада аныяк башкыларга ипотека чээ-лизин хөгжүдери» республиканың тускай

Н.Г.Поталова — Кызыл хоорайның аныяк башкыларга ипотека чээлизин хөгжүдери департаментизинин начальниги (чөпшээржилге-биле);

С.А.Салчак — «Тываның күрүне верситеди» ФКБӨА ДПӨ студен-бот-башкарылганың биче ре- (чөпшээржилге-биле);

И.П.Самойленко — Тыва Республи-Дээди Хуралының (парламентизинин) дилге, культу-ра, аныяктар политика болгаш спорт талазы-биле комитеттин газы (чөпшээржилге-биле);

А.Д.Сандый — Тыва Республи-«Профессионал өөредилге адырында» зидилге хөгжүлдээзинин эртем-метод төвү» КБА-ның директору;

Л.Х.Сан-оол — Тыва Республикада лонтерларның регионалдыг штавының тукчузу (чөпшээржилге-биле);

А.А.Стороженко — «Тываның к университеди» ФКБӨА ДПӨ-ның өөр-геден дашкаар ажыл болгаш студент-нин социал айтырыгларының талазы-проректор (чөпшээржилге-биле);

С.А.Сувакпут — Тыва Республи-Аныяктар чазааның даргазы;

А.В.Сундуй — Кызыл хоорайның м-зының аныяктар болгаш спорт тала-зы-биле департаментизинин начальниги шээржилге-биле);

М.С.Тарначы — Тыва Республи-лазы-биле Иштики херектер яамызы ХЧК талазы-биле полиция началь-нин оралакчызы, полиция полков- (чөпшээржилге-биле);

Л.Д.Тарый — Тыва Республиканың эргелелиниң (Агентилелиниң) началь-нин оралакчызы;

Г.Н.Тогочакова — Тыва Республи-өөредилге болгаш эртем сайыдының лакчызы;

И.И.Ултургашев — Тыва Республи-чер болгаш эт-хөрөңги хамаарылгалары сайыдының оралакчызы;

У.А.Кюрю — Тыва Республиканың Ч-ажылга хаара тудар агентилелдин дире-рунун оралакчызы.

2. Бо доктаалды «Тувинская прав-болгаш «Шын» солуннарга парлаар.

Тыва Республиканың Чазааның Д-газының бирги оралакчызы Ш.ИРГИТ.

сорулгалыг программаның талазы-б-субсидиялар бээринче кордап турар а-башкыларның шилилгезинин талазы-б-Тыва Республиканың чанында комиссия дугайында Дүрүмнүн 8 пунктузунда «5» санны «28» деп саннар-биле солур;

4) «2012-2014 чылдарда Тыва Рес-ликада аныяк башкыларга ипотека ч-лизин хөгжүдери» республиканың тус-сорулгалыг программаның талазы-б-субсидиялар бээринче кордап турар а-башкыларның шилилгезинин талазы-б-Тыва Республиканың чанында комиссия тургузуунда:

а) комиссияның тургузуунда Т.О.Чыдымны, Ч.М.Тулушту ап кааптар;

б) комиссияның тургузуунче дараазы кижилерни кириер:

О.С.Достай — Тыва Республиканың саң-хөө сайыды;

А.А.Монгуш — Тыва Республиканың өөредилге болгаш эртем сайыдының оралакчызын секретары кылдыр туюмлааш.

2. Бо доктаалды «Тувинская прав-болгаш «Шын» солуннарга парлаар.

Тыва Республиканың Чазааның Д-газының бирги оралакчызы Ш.ИРГИТ.

ШЫН

ТУРГУЗУКЧУЗУ: Тыва Республиканың Инфор-матизация болгаш харылзаа яамызы.

Кол редактор
И.М. ДАМБА-ХУУРАК.

Индекс 667000. Кызыл хоорай,
Красноармейская, 100.

РЕДАКЦИЈАНЫҢ ТЕЛЕФОННАРЫ: кол редактор—2-01-35, хүлээп алышкын өрээли — 2-30-69, редакторнун оралакчызы — 2-19-87, бухгалтерия — 2-17-91.
КИЛДИСТЕР: нитилел-политиктиг — 2-18-10, культу-ра, өөр-дилге, көдээ ажил-агый — 2-03-88, чагаа — 2-17-09, реклама — 2-17-09, очулга — 2-03-87, үлетпур — 2-40-77.
тел/факс (394-22) 2-17-94.
Солун келбейн барганда, 3-14-94 телефонче долгаар.
Неделда үш катал үнер. Хемчээли парлаан 2 ама.
Тираж 7500. Чагыр 11. Номерни парлаггаже дужаагы: график езугаар — 21.00, херек кырында — 13.00.

Расч. счет № 40603810400000000263 Корр.счет № 30101810500000000735
БИК 049304735 ИНН 1701008465 КПП 170101001

ОАО АБ «Народный Банк Республики Тыва» г. Кызыл.
Харылзаа, информация технологиялары болгаш массалыг коммуникациялар адырында хайгаарал талазы-биле федералдыг албанын Тыва Республика талазы-биле эргелел «Шын» солуну 2012 чылдың декабрь 3-те бүрүткээн. Херечилелдин дугаары — П № ТУ17-00068. Индекс 11530, 31730.

«Тываполиграф» ААН-ге парлаан. (Кызыл, Шетинкин болгаш Кравченко, 1).
Солунда парлагынган мате риалдарның авторларының бодалдары редакцияның ту-ружу-биле дүүшпейн барып болур. Айтыгынган саннары болгаш өске-даа фактылар